

An Australian Government Initiative

CONNECT TO
YOUR FUTURE
Career Advice Australia

Parents
as Career
& Transition Support

Parents Handbook

Các buổi hội thảo chuyên đề Cha Mẹ
Trong Vai Trò Hỗ Trợ Chuyển Tiếp và
Nghề Nghiệp
(Vietnamese)

PACTS được Hội Ái Hữu St Laurence (Brotherhood of St Laurence) phát triển với sự hỗ trợ của Chính Phủ Liên Bang thông qua Bộ Giáo Dục, Khoa Học và Huấn Nghệ.
Muốn biết thêm chi tiết về cuộc nghiên cứu định hình cho chương trình này, xin liên lạc:
Hội Ái Hữu St Laurence (The Brotherhood of St Laurence)
Transitions Unit
54 58 Wells St
Frankston VIC

Sổ tay hướng dẫn này đã được tái bản theo nguyên bản gốc và là một phần trong tập sách bao gồm những nguồn tài liệu sau đây được Hội Ái Hữu St Laurence xây dựng:

1. Hướng Dẫn Thực Hiện PACTS 2005
2. Sổ Tay Hướng Dẫn Hội Thảo PACTS 2005
3. Kế Hoạch Hội Thảo Dành Cho Hướng Dẫn Viên PACTS 2005
4. Tập Văn Kiện Mẫu PACTS 2005

Quá trình tổ chức thực hiện chương trình tại các trường học được tổ chức Career Connection – Kết Nối Nghề Nghiệp (đôi tác cộng đồng địa phương) hỗ trợ thông qua sáng kiến Tư Vấn Nghề Nghiệp Úc Châu (Careers Advice Australia) của chính phủ liên bang.

Career Connections - RMIT
Youth and Community Partnerships Group
RMIT University
PO Box 71
Bundoora VIC 3083

Điện thoại (03) 9925 7774
Fax (03) 9467 8583

www.careerconnectionsoutheast.com.au

Chào Mừng,

Đưa ra quyết định về chuyên tiếp nghề nghiệp có thể là một thời điểm khiến cả cha mẹ và giới trẻ bối rối. Kết quả nghiên cứu, cả ở Úc và các nước khác, đã cho thấy cha mẹ là một trong những nguồn thông tin và hướng dẫn nghề nghiệp có sức thuyết phục và thường được giới trẻ tham khảo nhất. Khi Hội Ái Hữu St Laurence (BSL) tiến hành nghiên cứu những suy nghĩ của cha mẹ và thanh thiếu niên về sự tham gia của cha mẹ trong việc chuyên tiếp nghề nghiệp, họ nhận thấy:

- ❑ 100% các bậc cha mẹ cho rằng việc tham gia vào vấn đề chuyên tiếp nghề nghiệp của con cái họ là điều quan trọng
- ❑ 80% thanh thiếu niên nói rằng họ đánh giá cao sự giúp đỡ của cha mẹ trong việc ra quyết định
- ❑ Chỉ có 20% các bậc cha mẹ cảm thấy họ hiện có đủ hiểu biết về vấn đề nhân dụng và những lựa chọn huấn luyện để giúp con cái họ ra quyết định về công việc nên làm sau khi rời trường học

Các buổi hội thảo chuyên đề Cha Mẹ Trong Vai Trò Hỗ Trợ Chuyên Tiếp và Nghề Nghiệp (PACTS) đã được BSL tổ chức nhằm cung cấp cho các bậc cha mẹ những nguồn tài liệu và kiến thức tổng quát về chuyên tiếp nghề nghiệp nhằm hỗ trợ cho con cái đang ở tuổi thanh thiếu niên. Chương trình PACTS đang tiếp tục nhận hỗ trợ từ phía Bộ Giáo Dục và Huấn Nghê (DEST) thông qua Hiệp Hội Cộng Đồng Địa Phương với chức năng hỗ trợ cho các chương trình chuyên tiếp và nghề nghiệp trên toàn nước Úc.

Cuốn sổ tay này đã được tổ chức Kết Nối Nghề Nghiệp cập nhật để sử dụng cho khu vực phía bắc và bao gồm thông tin gắn liền với ba cuộc hội thảo chuyên đề trong Dự Án PACTS, cũng như một số khu mạng, thông tin và địa chỉ liên hệ quan trọng khác. PACTS là một chương trình tương đối mới mẻ, mặc dù có một mạng lưới các bậc cha mẹ đang phát triển nhanh chóng, những người đang học hỏi và tìm hiểu tất cả những gì trong khả năng về các lựa chọn chuyên tiếp nghề nghiệp.

Chúng tôi luôn hoan nghênh những ý kiến trao đổi của các bạn về các cuộc hội thảo chuyên đề hoặc bất cứ khía cạnh nào của Dự Án PACTS.

Thân Mến

Hướng Dẫn Viên về Chuyên Tiếp

Kết Nối Nghề Nghiệp

Hiệp Hội Cộng Đồng Địa Phương (*một sáng kiến của Chính Phủ Úc*)

Lưu ý về ngôn ngữ: Mọi nỗ lực đã được thực hiện nhằm làm cho cuốn sách này chứa đủ thông tin và dễ đọc. Từ “cha/mẹ” mang ý nghĩa bao gồm tất cả những người chăm sóc, cho dù họ là cha mẹ ruột, cha mẹ nuôi, nhân viên hay bạn bè lớn tuổi. Từ “gia đình” được sử dụng với nghĩa rộng nhất bao gồm bạn đời của các bậc cha mẹ và tất cả những người đóng vai trò quan trọng khác trong đời sống của thanh thiếu niên.

GHI CHÚ: Tất cả các sinh hoạt của hội thảo chuyên đề được nhấn mạnh bằng ký

hiệu này

Mục Lục

Hội Thảo Chuyên Đề Một – Bắt đầu tìm hiểu	trang 7
Giới thiệu	trang 8
Mục tiêu của các hội thảo chuyên đề PACTS	trang 9
Tài liệu hướng dẫn hội thảo chuyên đề	trang 10
Tìm kiếm điểm khởi đầu	trang 11
Bảy Chiếc Mũ của các bậc cha mẹ tự tin	trang 12
Các danh loại nghề nghiệp	trang 13
Sở thích và khả năng	trang 16
Các đánh giá hướng nghiệp và nghề nghiệp	trang 19
Sử dụng Tài Liệu Hướng Nghiệp	trang 21
Liên Kết các Kỹ Năng	trang 22
Hội Thảo Chuyên Đề Thứ Hai – Các Dịch Vụ Chuyển Tiếp và Nghề Nghiệp	trang 25
Giao tiếp với giới trẻ về nghề nghiệp	trang 24
So sánh khích lệ và tán dương	trang 26
Di chuyển bên ngoài khu vực thoải mái của bạn	trang 26
Những dịch vụ nghề nghiệp nào có tại trường học?	trang 27
Nguồn tư liệu tại phòng nghề nghiệp	trang 28
Những Kế Hoạch Chuyển Tiếp	trang 30
Các lựa chọn Huấn Nghệ và Giáo Dục Cao Đẳng	trang 31
☐ VCE	trang 31
☐ VCAL	trang 31
☐ VET	trang 32
☐ TAFE	trang 32
☐ Đại Học	trang 33
☐ Giáo Dục Cộng Đồng	trang 34
Các Khu Mạng Giáo Dục Cao Đẳng	trang 34
Chương Trình Học Nghề của Úc	trang 35
Chương Trình Học Nghề Tại Trường Học của Úc	trang 36
Các Tổ Chức Huấn Luyện Nhóm	trang 36
Hội Thảo Chuyên Đề Thứ Ba – Việc Làm	trang 37

Những giai đoạn tìm việc	trang 38
☐ Tìm việc làm	trang 38
☐ Những khu mạng nhân dụng	trang 38
☐ Tìm hiểu một công việc	trang 39
☐ Viết thư xin việc	trang 39
☐ Chuẩn bị sơ yếu lý lịch	trang 40
☐ Những điều nên làm trước cuộc phỏng vấn	trang 40
☐ Phải làm gì sau cuộc phỏng vấn	trang 41
Giới trẻ và điện thoại	trang 43
Những Câu Hỏi Phỏng Vấn Thường Gặp	trang 44
Tập luyện kỹ năng phỏng vấn	trang 46
Các Cơ Quan và Dịch Vụ Trợ Giúp Tìm Việc Làm	trang 47
Dịch Vụ cho Học Sinh và Thanh Thiếu Niên của CenTrelink	trang 47
Mạng Lưới Việc Làm	trang 47
Các chương trình chuyển tiếp và nghề nghiệp	trang 49
☐ Hiệp Hội Cộng Đồng Địa Phương (LCPS)	trang 49
☐ Lộ Trình của Giới Trẻ	trang 50
☐ Xếp Đặt Việc Làm, Nhân Dụng và Huấn Nghệ	trang 50
☐ Chương Trình Khuyến Khích Mở Doanh Nghiệp Mới	trang 50
Công Việc Đầu Tiên	trang 51
☐ Lương Bổng, điều kiện và giấy lương	trang 51
☐ Hưu Bổng	trang 51
☐ Job Watch	trang 52
☐ Công Đoàn	trang 52
☐ Quyền Lợi của Giới Trẻ ở Sở Làm	trang 53
Hà hiếp, bạo lực và kỳ thị tại nơi làm việc	trang 53
☐ Hà hiếp tại nơi làm việc	trang 53
☐ Bạo hành tại nơi làm việc	trang 53
☐ Kỳ thị tại nơi làm việc	trang 54

Các Áp Phích Tâm Điểm được sắp xếp theo thứ tự bảng chữ cái từ trang 56 trở đi

GHI CHÚ: Tất cả các sinh hoạt của hội thảo chuyên đề được nhấn mạnh bằng ký hiệu này

Hội Thảo Chuyên Đề Một – Bắt đầu tìm hiểu

Tài liệu hướng dẫn hội thảo chuyên đề

Giới thiệu

Tìm kiếm điểm khởi đầu

Bảy chiếc mũ của các bậc cha mẹ tự tin

Các danh loại nghề nghiệp

Sở Thích và Khả Năng

Những công cụ để đánh giá hướng nghiệp/ nghề nghiệp

Sử dụng Tài Liệu Hướng Nghiệp

Liên Kết Kỹ Năng

“Tất cả chúng ta đều có những khả năng mà chúng ta không hề biết.

**Chúng ta có thể làm những việc mà thậm chí chúng ta cũng
không dám mơ nghĩ tới”**

Dale Carnegie

Giới Thiệu

Hãy tìm hiểu một chút về nhau bằng cách chia sẻ những điều chúng ta nhớ về việc chuyển tiếp nghề nghiệp của chính chúng ta.

Bạn có tối đa hai phút để trả lời các câu hỏi dưới đây:

- ★ **Bạn rời trường khi bao nhiêu tuổi?**
- ★ **Ai đã giúp bạn lập kế hoạch về những việc phải làm sau khi nghỉ học?**
- ★ **Bạn đã tiếp tục học lên cao hay đi làm?**
- ★ **Mọi chuyện bây giờ có khác trước không? Nếu có, theo chiều hướng nào?**
- ★ **Bạn muốn học gì từ chương trình này**

Mục tiêu của các hội thảo chuyên đề PACTS

Cha mẹ chiếm một vị trí thiết yếu và không thể thay thế trong mạng lưới các chương trình chuyển tiếp giáo dục và huấn luyện cho lớp trẻ. Nhưng đây là điều thường không chỉ chính các bậc cha mẹ mà ngay cả các nhà hoạch định chính sách, nhà trường và những người khác cũng không nhận ra. Nghiên cứu quảng bá tầm quan trọng trong việc nhận thức rõ vai trò định hình và hỗ trợ của cha mẹ đối với quá trình chuyển tiếp. Theo kinh nghiệm của những người làm việc với giới thanh thiếu niên, một điều rõ ràng là cha mẹ thường không nhận thức được những trợ giúp hiện có ở trường cho việc chuyển tiếp nghề nghiệp hoặc thị trường lao động trẻ hiện thời. Mọi người thường có nhiều quan niệm sai lầm chung về những lộ trình sẵn có, cái nhìn hạn chế về tình trạng của con cái ở tuổi thanh thiếu niên, và thiếu kỹ năng để trợ giúp và thảo luận về quá trình chuyển tiếp này.

Cuối cùng, tất cả chúng ta đều con cái mình đưa ra quyết định đúng đắn cho chúng, nghĩa là SẴN CÓ tất cả những thông tin thích hợp. Các hội thảo chuyên đề PACTS đã được triển khai như một cách hiệu quả nhằm đưa ra cho cha mẹ cái nhìn tổng quan về quá trình chuyển tiếp nghề nghiệp để họ có thể trao đổi những cơ hội chuyển tiếp và nghề nghiệp với con cái một cách am tường, và hỗ trợ con cái trong việc tìm kiếm tất cả những thông tin mà chúng cần. Kết quả nghiên cứu cho thấy thanh thiếu niên có nhiều khả năng trao đổi với cha mẹ chúng về vấn đề nghề nghiệp hơn là với giáo viên hoặc cố vấn nghề nghiệp, và trên thực tế, chọn cha mẹ làm người đầu tiên để nói chuyện về vấn đề này.

Mục tiêu cơ bản của các hội thảo chuyên đề PACTS là **lấp đầy lỗ hổng kiến thức cho cha mẹ về những lựa chọn ngày nay.**

Phương pháp được sử dụng trong các hội thảo PACTS

Chúng ta được biết rằng một trong những cách tốt nhất để cha mẹ học hỏi một vấn đề nào đó là thông qua đàm thoại và sau đó trải qua điều đó nếu có thể. Bằng cách này, cha mẹ sẽ có một hiểu biết thực tế về vấn đề này. Đây là phương pháp chúng tôi sử dụng trong ba hội thảo chuyên đề PACTS – trò chuyện trao đổi về một vấn đề và sau đó đưa vấn đề này vào thực tiễn.

“Điều này đã mở ra cho chúng tôi thấy những gì ở bên ngoài, bây giờ chúng tôi hiểu biết thêm để giúp đỡ hai đứa con nhỏ của chúng tôi”

Cha mẹ của một học sinh Lớp 8 đã tham gia vào những hội thảo PACTS

Tài liệu hướng dẫn hội thảo chuyên đề

- Mục đích của chúng ta là cùng nhau làm việc để đạt được những mục tiêu cho hội thảo chuyên đề này một cách vui vẻ và thoải mái
- Mỗi người trong chúng ta đều có những kinh nghiệm riêng để chia sẻ
- Cởi mở đón nhận những kinh nghiệm và ý tưởng mới và trở thành nguồn tri thức cho người khác
- Đặt câu hỏi
- Tham gia đầy đủ sẽ giúp đạt được mục đích của chúng ta, nhưng chúng ta vẫn có thể chọn bỏ qua
- Chấp nhận rủi ro nhỏ để thử thách chính bản thân sẽ nâng cao kết quả học tập của bạn và của cả nhóm
- Giữ kín những gì chúng ta trao đổi sẽ bảo đảm cảm giác tin tưởng
- .....
- .....

Tìm Kiếm Điểm Khởi Đầu

Chọn một hướng đi nghề nghiệp là một hành trình suốt đời với khả năng có thể có một vài thay đổi khi những cơ hội và sự kiện xảy ra trên suốt chặng đường. Một số người biết họ muốn làm nghề gì từ khi còn trẻ; những người khác không bao giờ dám chắc 100% là họ đang có một công việc thích hợp. Với bất kỳ cá nhân nào, tìm kiếm nghề nghiệp phù hợp là một quá trình thử nghiệm và điều chỉnh sai sót được bắt đầu bằng một ý tưởng và đòi hỏi *hiều thăm dò* trên cả chặng đường.

Hai Điều Tưởng Tượng & Thực Tế Phổ Biến về Nghề Nghiệp

Tưởng Tượng 1: Hầu hết mọi người có một công việc hoặc một nghề nghiệp trong phần lớn quãng đời làm việc của họ.

Thực Tế: Kết quả nghiên cứu cho thấy đa số những người gia nhập lực lượng lao động ngày nay sẽ thay đổi công việc và/hoặc nghề nghiệp khoảng năm lần trong quãng đời làm việc của họ.

Hành Trình của Sam

Sam thích chơi xe hơi. Anh ấy muốn trở thành một tay đua. Anh có việc làm tại một đường đua xe mini. Khi có tuổi, Sam nhận ra rằng mình muốn giúp đỡ người khác. Anh quyết định trở thành một nhân viên cứu thương. Sau một vài năm, Sam kết hôn. Anh quyết định muốn dừng làm công việc theo ca vì muốn dành nhiều thời gian hơn cho gia đình. Sam đi học lại và trở thành một Nhân Viên Xã Hội.

Tưởng Tượng 2: Trường học sẽ tìm ra hướng đi nghề nghiệp mà con tôi nên theo.

Thực Tế: Thiết kế hoặc lên kế hoạch cho một nghề nghiệp là trách nhiệm của chính cá nhân người đó – không một ai hay tổ chức nào làm điều đó thay cho bạn. Tuy nhiên, nhà trường chính là nơi cung cấp những chi tiết về nơi tiếp cận thông tin nghề nghiệp và hầu hết các trường đều có một cố vấn nghề nghiệp. Thanh thiếu niên cần được khuyến khích thực hiện những bước cần thiết để thực hiện cho mình hướng đi nghề nghiệp đã lựa chọn. Đây chính là thời điểm cha mẹ có thể đóng vai trò chủ đạo.

Con cái của chúng tôi luôn luôn là những đứa trẻ cho dù chúng 4 hay 24 tuổi, vì vậy đôi khi việc chuyển vai trò của cha mẹ từ người chăm sóc sang huấn luyện viên là điều khó khăn.

Trong vai trò huấn luyện viên, chúng ta có thể hiện diện để lắng nghe, khuyến khích, đặt những câu hỏi phù hợp cho con cái để giúp chúng lên kế hoạch cho các chiến lược và hành động.

Bảy Chiếc Mũ của Các Bậc Cha Mẹ Tự Tin

Như những huấn luyện viên ưu tú, chúng ta cần đưa ra một phương pháp linh động để nuôi nấng con cái dựa trên tính khí, lứa tuổi và hoàn cảnh của chúng. Một số bậc cha mẹ cảm thấy bế tắc trong một hoặc hai cách thức và không thể thay đổi. Ví dụ, một số người cha có thể luôn luôn ở trong trạng thái vui chơi với con cái và một số bà mẹ dường như không bao giờ có thể thực hiện được điều này.

Nhiệm vụ chính trong việc nuôi dạy con cái – tức là nhiệm vụ nuôi dạy trẻ tự lập, kiên cường và biết chăm lo – đòi hỏi chúng ta đội bảy chiếc mũ khác nhau. Đôi khi chúng ta đội nhiều hơn một chiếc mũ, nhưng nói chung, chúng ta có thể luôn đơn giản hóa vấn đề và chỉ đội từng chiếc một. Chúng ta hãy cùng bắt đầu với chiếc mũ được cho là quan trọng nhất.

1. Mũ lắng nghe: Đây là chiếc mũ quan sát thận trọng. Chúng ta được sinh ra với một đôi mắt, hai tai và một cái miệng, và chúng ta cần sử dụng những bộ phận này theo thứ tự đó. Chúng ta cần dùng tai và mắt để nhận biết những gì đang diễn ra trong cuộc sống của con cái và đồng thời để lắng nghe những vấn đề và lo lắng của chúng.

Khi nào cần chiếc mũ này? Chiếc mũ này được sử dụng khi chúng ta giúp con cái giải quyết một số khó khăn về mặt thể chất, xã hội hoặc tri thức mà chúng phải đối mặt. Điều này nghĩa là nắm bắt những gì con cái có thể đang suy nghĩ, cảm nhận và giải quyết khi không có bạn bên cạnh. Chiếc mũ này cũng cần thiết khi con cái cần có tiếng nói về những gì đang xảy ra trong gia đình chúng.

2. Mũ dạy dỗ: Đây là chiếc mũ mà chúng ta đội liên tục từ khi con cái còn nhỏ. Là cha mẹ, chúng ta dạy cho con cái những kỹ năng và kiến thức để có được sự độc lập cũng như giải quyết toàn bộ những vấn đề và thách thức đa dạng. Điều này yêu cầu cha mẹ cần phải vừa kiên nhẫn vừa đóng vai trò tiên phong khi dạy dỗ con cái tất cả các kỹ năng từ cách bày bàn ăn phù hợp cho tới giáo dục con cái về giới tính.

Khi nào cần chiếc mũ này? Chiếc mũ này được đội khi chúng ta giúp con cái phát triển các kỹ năng xã hội, thể chất hoặc tự trợ giúp để trở nên độc lập cũng như những chủ đề nhạy cảm hơn như giáo dục giới tính và chất gây nghiện cùng những vấn đề khác trong thực tế cuộc sống mà nhiều người trong số chúng ta phải né tránh.

3. Mũ bảo vệ: Đây là chiếc mũ nuôi nấng, chăm sóc mà khó bỏ ra được. Con cái cần được chăm sóc và được cha mẹ bảo vệ, nâng niu từ khi còn nhỏ. Con cái cần được che chắn khỏi những vấn đề mà chúng không đủ tuổi cũng như chưa được trang bị về xã hội hay cảm xúc để đương đầu.

Khi nào cần chiếc mũ này? Chiếc mũ này được đội khi con cái trải qua những khó khăn mà chúng không thể đối phó, khi sự an toàn về mặt thể chất, tâm lý và cảm xúc của con cái bị đe dọa hoặc khi con cái không thể tự chăm sóc bản thân một cách thích đáng.

4. Mũ hỗ trợ: Đây là chiếc mũ mà cha mẹ đội khi con cái họ trải qua một số khó khăn và cảm giác nóng giận trong cuộc sống. Đây là chiếc mũ cha mẹ đội khi họ cần đứng hỗ trợ từ phía sau và để con cái học hỏi từ những kết quả hành động của chúng và đồng thời trải qua những khó khăn trong cuộc sống.

Khi nào cần chiếc mũ này? Có nhiều thời điểm khi con cái phải đối mặt với những thử thách như đối phó với việc đi học ở trường mới hoặc vượt qua sự thiếu tự tin của bản thân. Con cái cần cảm thấy được hỗ trợ về tình cảm và cần biết rằng có người lo lắng cho chúng và sẵn sàng trợ giúp chúng nếu cần thiết.

5. Mũ khích lệ: Đây là chiếc mũ chúng ta đội khi muốn con cái tự tin vào bản thân và xây dựng sự tự tin để học tập, tiến bộ và phát triển. Cha mẹ đội chiếc mũ này khi họ thử thách con cái và cho con cái sự tự tin để tiến bộ. Cha mẹ cần lạc quan và đặt niềm tin vào khả năng tiến bộ của con cái nếu họ phải đội chiếc mũ này.

Khi nào cần chiếc mũ này? Cha mẹ đội chiếc mũ này khi con cái họ đối mặt với những thách thức mới và chúng cần ai đó có thể trợ giúp trong việc xây dựng dũng khí và tự tin để vượt qua thử thách.

6. Mũ Nuôi Dạy Cương Quyết: Đây là chiếc mũ cha mẹ đội khi con cái họ không được hoàn hảo hoặc khi con cái cần trợ giúp để điều chỉnh hành vi của chúng. Trong một số giai đoạn và đối với một số con cái, dường như đây là chiếc mũ duy nhất mà cha mẹ đội. Đây là một công việc khó khăn đối với một số trẻ!

Khi nào cần chiếc mũ này? Chiếc mũ này cần ở những thời điểm khác nhau với những đứa con khác nhau. Kết quả nghiên cứu gợi ý rằng cha mẹ cần chiếc mũ này khi con cái mới tập đi và dùng trở lại khi con cái bước vào tuổi thanh thiếu niên vì đây là những giai đoạn đầy thách thức đối với nhiều cha mẹ. Nói chung, chiếc mũ này cần để giúp thiết lập những giới hạn hành vi mà con cái cần để trợ giúp chúng khi hành động theo những thông lệ xã hội và đồng thời để được an toàn.

7. Mũ vui vẻ/khôi hài: Đây là chiếc mũ mà cha mẹ đội để xây dựng những mối quan hệ với con cái họ và để đoán chắc khoảng thời gian ở bên nhau có nhân tố thoải mái cho cả hai.

Khi nào cần chiếc mũ này? Bất cứ khi nào thích hợp và đúng lúc!

Thách thức đối với cha mẹ là phải bảo đảm họ đội đúng mũ trong hoàn cảnh thích hợp. Đôi khi chúng ta có thể đội chiếc mũ bảo vệ khi chúng ta cần đội mũ dạy dỗ và cung cấp cho con cái những kỹ năng đối phó. Hoặc chúng ta đội mũ Nuôi Dạy Cương Quyết để kỷ luật con cái khi chúng ta mệt mỏi hoặc gặt gồng, khi mà đáng lẽ một chiếc mũ Nuôi Dạy Khôi Hài là phù hợp nhất để xoa dịu một số căng thẳng. Bằng trực giác, chúng ta biết cách nên phản ứng với con cái như thế nào nhưng thông thường chúng ta

lại để tâm trạng hoặc sự do dự làm ảnh hưởng. Lần tới khi bạn giao tiếp với con cái, hãy lùi lại và nhìn xem mình đang đội chiếc mũ nào và suy nghĩ xem chiếc mũ nào trong bảy chiếc mũ mình thật sự cần đội cho hoàn cảnh này.

Phóng theo Những Ý Tưởng Nuôi Dưỡng Con Cái; xem www.parentingideas.com.au

Các Danh loại Nghề Nghiệp

Giới trẻ có thể không chắc chắn về công việc hay lĩnh vực việc làm nào có khả năng phù hợp nhất với họ. Công việc có khả năng đem lại kết quả hài lòng hơn khi mọi người có hứng thú với những gì họ đang làm và có những kỹ năng cần thiết để làm tốt công việc.

Để tìm ra những nghề nghiệp thỏa đáng, giới trẻ cần biết sở thích, khả năng và kỳ vọng của chính bản thân. Sau đó họ có thể tìm kiếm những công việc liên quan tới những sở thích đó. Sở thích của con người thường không chỉ nằm trong một lĩnh vực và những công việc cụ thể thường liên quan tới nhiều sở thích tổng hợp. Nghề nghiệp thường được phân loại dựa trên những kỹ năng cần thiết để thực hiện những công việc đó. Dưới đây là bảy danh loại nghề nghiệp tổng quát được sử dụng trong nguồn thông tin nghề nghiệp và những tài liệu đánh giá.

1. Phân Tích hoặc Khoa Học

Đây là ngành nghề làm việc với những ý tưởng để khám phá hoặc tìm kiếm giải pháp cho các vấn đề khoa học, kỹ thuật, xã hội và các vấn đề khác. Bạn sẽ làm những việc như quan sát, nghiên cứu, phân tích và tìm ra kết quả. Phát triển những lý thuyết và khám phá các ý tưởng trừu tượng trong những lĩnh vực chuyên môn cũng là một phần của công việc trong lĩnh vực này. Những công việc phân tích hoặc khoa học bao gồm chuyên gia pháp y, thợ điện xe hơi, hóa học gia, y tá, kỹ sư điện toán, thợ kỹ thuật thân xe và nhà nghiên cứu thị trường.

2. Nghệ Thuật và Sáng Tạo

Lĩnh vực này bao gồm các công việc như hội họa, thiết kế và mỹ thuật và thủ công mỹ nghệ. Nghề này cũng bao gồm những công việc trong lĩnh vực âm nhạc, sân khấu, viết văn hoặc làm việc trong lĩnh vực truyền thông. Bạn cũng có thể sáng tạo theo lối khái quát hơn như xem xét những chiều hướng khác để giải quyết vấn đề. Những công việc nghệ thuật hoặc sáng tạo bao gồm diễn viên, thợ trang trí bánh ngọt, giáo viên mỹ thuật hoặc âm nhạc, thợ thiết kế trang phục, thợ kim hoàn, nhà văn, nhà xuất bản và nhà thiết kế thời trang.

3. Hỗ Trợ hoặc Tư Vấn

Đây là những nghề làm việc trực tiếp với con người. Người làm việc trong nghề này sẽ có những kỹ năng giao tiếp tốt để giúp đỡ, thông báo, hướng dẫn hoặc cư xử với người khác. Họ sẽ làm những việc như thảo luận các vấn đề cá nhân, lắng nghe những vấn đề của mọi người, cung cấp chỉ dẫn hoặc hướng dẫn, thông tin hoặc cách xử lý. Họ sẽ có những kỹ năng lắng nghe tốt. Nghề trợ giúp hoặc tư vấn bao gồm giáo viên, nhân viên xã hội, luật sư, huấn luyện viên thể dục, nhân viên chăm sóc cá nhân, nhà vật lý trị liệu, dược sĩ, nhà trị liệu tâm lý và nhà điều trị khiếm ngôn.

4. Cơ Khí hoặc Ứng Dụng

Đây là những nghề làm việc với những đồ vật hữu hình như đồ nghề, máy móc, và dụng cụ. Loại công việc này được tìm thấy trong nhiều ngành như điện tử, mỹ thuật

công nghiệp, làm vườn, và mậu dịch. Những công việc cơ khí hoặc ứng dụng bao gồm sĩ quan quân đội, thợ làm bánh, công nhân xây dựng, lính cứu hỏa, thợ làm tóc, nhà vật lý trị liệu, thợ làm dàn đồng và kỹ sư hàng hải.

5. Thiên Nhiên hoặc Giải Trí

Công việc này có liên quan tới những sự việc trong thế giới tự nhiên, làm những việc như chăm sóc động vật, trồng cây, chăn nuôi gia súc, hoặc thể thao. Nuôi dưỡng và chăm sóc những vật sống, hoặc vấn đề liên quan tới thể thao, nghỉ ngơi hoặc môi trường, tất cả đều nằm trong loại nghề nghiệp này. Những ví dụ về công việc bao gồm nhà thực vật học, chuyên viên huấn luyện chó, công nhân trồng trọt, nhân viên ngư nghiệp, công nhân thu hoạch rau trái, nhà nghiên cứu sinh vật biển, huấn luyện viên thể thao, diễn viên chuyên đóng những pha nguy hiểm và nhà động vật học.

6. Tổ Chức hoặc Văn Phòng

Nhóm nghề nghiệp này thường bao gồm những hoạt động văn phòng như tổ chức, cập nhật thông tin cho các hồ sơ tài liệu hoặc báo cáo kê khai, lập kế hoạch và dự thảo ngân sách, xây dựng chính sách và các quy trình và quản lý. Các công việc tổ chức hoặc văn phòng bao gồm kế toán, giới chức ngân hàng, quản lý sự kiện, thông dịch viên, kiểm toán viên hệ thống điện toán, quản thủ thư viện và thư ký.

7. Thuyết Phục hoặc Dịch Vụ

Nghề này liên quan đến lĩnh vực làm việc với con người để bán, tác động, thúc đẩy, thương lượng, hoặc phục vụ họ. Những lĩnh vực làm việc bao gồm bán hàng, tiếp thị và quảng bá hàng hóa và dịch vụ, điều đình hoặc trình bày một quan điểm. Những công việc thuyết phục hoặc dịch vụ bao gồm thợ làm tóc, thợ trang trí nội thất, người lau dọn, thợ làm bánh, nhà quản trị thể thao, nhà tư vấn du lịch, và nhà tư vấn giảm cân.

Danh loại nghề nghiệp nào phù hợp với bạn?

Sở Thích và Khả Năng

Tìm ra những công việc phù hợp nhất cho chúng ta là một nhiệm vụ khó khăn. Có nhiều phương thức đánh giá nghề nghiệp nhưng những đánh giá này không nên được xem là kết luận cuối cùng cho việc theo đuổi bất cứ đường lối hành động hoặc nghề nghiệp nào. Tuy nhiên việc đánh giá có thể thú vị và hữu ích trong việc thu hẹp các lựa chọn. Trong trang tiếp theo có một Danh Sách Sở Thích và Khả Năng để bạn điền vào. Chúng tôi cũng cung cấp một bản sao cho con cái ở tuổi thanh thiếu niên của bạn điền vào.

Khi bạn hoàn tất bản đánh giá này, hãy nhớ rằng việc đánh giá chỉ mang tính chất hướng dẫn và bạn cũng nên xem xét những công việc nằm trong các danh loại mà bạn không thực sự ưa thích.

Lập một danh sách Những Lĩnh Vực Ưa Thích

Những chủ đề dưới đây sẽ có thể giúp bạn hoàn tất danh sách ở trang sau.

- Sở thích
- Bộ sưu tập
- Chương Trình Truyền Hình Yêu Thích Nhất
- Tiết kiệm và tiêu tiền vào việc gì
- Sở thích thể thao
- Tình bạn
- Nhu cầu hiện thời
- Những môn học yêu thích nhất ở trường
- Những sở thích suốt đời

Danh Sách của Kate

- Trượt ván
- Dành thời gian cho bạn bè
- Lắng nghe những vấn đề của bạn bè
- Đĩa nhạc CD, ipod – tải về những bài hát yêu thích
- Đi xem hòa nhạc với bạn bè
- Thời trang – mua sắm
- Giữ phòng ốc ngăn nắp
- Tiếng Anh và Nghệ Thuật

Danh sách của Kate cho thấy những sở thích có liên quan đến sáng tạo và thiết kế và làm việc với con người. Cô ấy cũng có một số sở thích trong loại hình công việc văn phòng. Kate quyết định tìm hiểu để trở thành một DJ (Pha Nhạc) hoặc làm việc trong lĩnh vực âm nhạc.

Danh Sách Sở Thích và Khả Năng

Lập một danh sách sở thích của bạn, và một danh sách khác về những lĩnh vực bạn KHÔNG thích. Sau đó đối chiếu bảy danh loại nghề nghiệp với danh sách sở thích của bạn.

Lĩnh Vực Sở Thích	Danh Loại Nghề Nghiệp	Lĩnh Vực không ưa thích	Danh Loại Nghề Nghiệp

Từ danh sách sở thích trên đây, hãy chỉ ra những danh loại nghề nghiệp xuất hiện thường xuyên nhất.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Danh sách này tương ứng với danh loại nghề nghiệp bạn đã lựa chọn tại trang 14 ra sao?

Bản sao bổ sung để con cái ở tuổi thanh thiếu niên của bạn sử dụng

Danh Sách Sở Thích và Khả Năng

Lập một danh sách sở thích của bạn, và một danh sách khác về những lĩnh vực bạn KHÔNG thích. Sau đó đối chiếu bảy danh loại nghề nghiệp với danh sách sở thích của bạn.

Lĩnh Vực Sở Thích	Danh Loại Nghề Nghiệp	Lĩnh Vực không ưa thích	Danh Loại Nghề Nghiệp

Từ danh sách sở thích trên đây, hãy chỉ ra những danh loại nghề nghiệp xuất hiện thường xuyên nhất.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Những Công Cụ Để Đánh Giá Hướng Nghiệp/Nghề Nghiệp

Là:

- Những công cụ cung cấp một phương pháp thu thập thông tin có hệ thống để giúp đưa ra những quyết định về học tập và nghề nghiệp khi có đủ thông tin dựa trên sở thích và những đặc điểm tính cách
- Hữu ích trong việc thu hẹp một chuyên ngành học tập và những lựa chọn nghề nghiệp
- Phương pháp so sánh sở thích và tính cách của bạn với những người thỏa mãn với công việc của họ trong các lĩnh vực ngành nghề khác nhau
- Có thể đem lại những định hướng mới để tìm hiểu hoặc khẳng định điều bạn ngờ vực
- Hữu ích trong việc nhận diện những rào cản để thành công trong sự nghiệp
- Hữu ích để tăng cường hiểu biết về các tác phong giao tiếp và tác động lẫn nhau của bạn với người khác.

Không Phải Là:

- Những kiểm tra cho bạn biết nên theo đuổi nghề nghiệp nào
- để hạn chế bạn trong một hoặc hai lĩnh vực nghề nghiệp lý tưởng cho bạn chọn lựa
- để kìm hãm bạn cân nhắc tới bất cứ chuyên ngành học tập đặc biệt hoặc lĩnh vực nghề nghiệp nào
- Thước đo khả năng, năng khiếu hoặc trí thông minh của bạn
- Có thể cung cấp cho bạn mọi thứ bạn cần để đưa ra quyết định về nghề nghiệp khi có đủ thông tin
- Dự đoán về thành công hoặc thất bại của sự nghiệp trong tương lai
- Để sử dụng làm lý do để làm hoặc không làm điều gì.

Trích dẫn từ Chuyên Tiếp Thành Công 1998, 2001

Kim Chỉ Nam của Người Tìm Việc: <http://www.jobhuntersbible.com>

Đây là khu mạng của Dick Bolles (tác giả lừng danh của cuốn sách What Colour is My Parachute - Chiếc Dù Nhảy của Tôi Màu Gì) với sự phân loại thông tin về nghề nghiệp và tìm việc làm. Tại đây có những kết nối tới những khu mạng khác bao gồm các phương tiện đánh giá nghề nghiệp miễn phí, trợ giúp viết sơ yếu lý lịch và cách sử dụng mạng internet một cách hiệu quả cho những người tìm việc và chuyển tiếp nghề nghiệp. Hai trong số các khu mạng bạn có thể truy cập, cung cấp những công cụ đánh giá nghề nghiệp MIỄN PHÍ – là:

Chìa Khóa Nghề Nghiệp: <http://rocksportinstitute.com> Nhấn vào bất cứ nội dung nào dưới đây –

- Tôi đang ở giữa sự nghiệp

- Tôi là một người mới trưởng thành
- Tôi là một học sinh
- Tôi đang gia nhập trở lại lực lượng lao động
- Tôi là một nhà doanh nghiệp

Đánh Giá Enneagram:

<http://www.9types.com/newtest/homepage.actual.html>

Đánh giá Enneagram giúp nhận diện loại tính cách. Nhận diện những kỹ năng và sở thích cung cấp một “ảnh chụp nhanh” về vị trí học sinh đang ở tại thời điểm cụ thể đó, nhưng một điều không thay đổi là tính cách của mỗi cá nhân – cách mỗi người muốn nhìn nhận thế giới và ra quyết định một cách tự nhiên. Mặc dù tất cả các cá nhân không ai giống ai, nhưng những người cùng một loại tính cách thường có chung những nét tương đồng rất lớn về các môn học gây hứng thú và những loại công việc khiến họ thỏa mãn. Hiểu biết về loại tính cách cũng tiết lộ những manh mối lý giải những sở thích trong giao tiếp, hình thức học tập, hoàn cảnh xã hội và thay đổi mối quan hệ.

Tương Lai của Tôi: <http://www.myfuture.edu.au>

Dịch Vụ Thông Tin Nghề Nghiệp Úc, *Tương Lai của Tôi (My Future)* là một sáng kiến của Bộ Giáo Dục, Khoa Học và Huấn Nghệ. Khu mạng này cung cấp nhiều dịch vụ, bao gồm một đánh giá nghề nghiệp miễn phí.

Trường học cũng có một loạt các hình thức đánh giá nghề nghiệp. Trường học của bạn có thể sử dụng một hoặc nhiều nội dung sau đây:

- Tìm Kiếm Theo Định Hướng Bản Thân của Holland (Holland’s Self-Directed Search)
- MBTI – Chỉ Số Tính Cách Myer-Briggs (**Myer-Briggs Type Indicator**)
- Lối Đi Nhanh tới Sự Nghiệp (Career Fast Track)
- Đánh Giá Hướng Dẫn Việc Làm (Job Guide Test)
- jobjuice.gov.au
- JIIG-CAL – Tạo Lập Thông Tin và Ý Tưởng Công Việc – Học Tập Với Sự Trợ Giúp Của Máy Điện Toán (**Job Ideas & Information Generator - Computer Assisted Learning**)
- OZJAC – Cơ Sở Dữ Liệu Khóa Học và Nghề Nghiệp Úc (The Australian Courses and Careers Database)– có thể có tại một số thư viện công cộng cho công chúng sử dụng.

Sử dụng Tài Liệu Hướng Dẫn Việc Làm

Chúng ta đã nói về cách giúp con cái ở tuổi thanh thiếu niên bắt đầu tìm ra các lĩnh vực ưa thích và sau đó lồng sở thích vào những danh loại nghề nghiệp. Bây giờ bạn có thể bắt đầu xem xét những lựa chọn nghề nghiệp bằng cách sử dụng Tài Liệu Hướng Dẫn Việc Làm để tìm những công việc phù hợp với danh sách sở thích.

Bước đầu tiên là xác định nhóm các danh loại nghề nghiệp bạn ưa thích nhất và sau đó bắt đầu tìm hiểu những việc làm được liệt kê cho danh loại đó. Bạn sẽ để ý thấy rằng mỗi việc làm được liệt kê đã được gán cho một trong bốn trình độ kỹ năng, một hình thức phân loại theo triển vọng của công việc đối với việc làm đó và đồng thời xác định đây có phải là một nghề trong lĩnh vực đang thiếu tay nghề không. Mỗi việc làm được liệt kê theo thứ tự chữ cái, vì thế tất cả những gì bạn cần làm là tham chiếu một việc làm bằng chữ cái đầu tiên để có được thông tin chi tiết về việc làm đó.

Bây giờ hãy dành một chút thời gian để tự làm quen với Tài Liệu Hướng Dẫn Việc Làm.

Điền vào dưới mỗi công việc trình độ tay nghề được yêu cầu và triển vọng việc làm.

1. Nhà Thủy Văn Học (Hydrographer)

.....

2. Nhà Luyện Kim (Metallurgist)

.....

3. Kỹ Thuật Viên về Động Vật (Animal Technician)

.....

4. Giáo Viên Anh Ngữ – Trung Học (English Teacher – Secondary)

.....

5. Chuyên Viên Phát Triển Đa Phương Tiện (Multimedia Developer)

.....

Bây giờ chắc hẳn bạn đã làm quen với cách tìm ra những công việc khác nhau trong Tài Liệu Hướng Dẫn Việc Làm, và sẵn sàng khám phá cùng với con cái trong lứa tuổi thanh thiếu niên của bạn.

Liên Hệ Các Kỹ Năng

Thanh thiếu niên thông thường sử dụng nhiều kỹ năng hàng ngày khi đi học và trong các sinh hoạt giải trí. Có rất ít thanh thiếu niên nhận ra rằng nhà nhân dụng sẵn lòng trả tiền cho những kỹ năng này.

Câu chuyện của một giảng viên trường cao đẳng

Một giảng viên trường cao đẳng hồi tưởng lại trên 8 năm làm nhiệm vụ giảng dạy cho học sinh hàng tuần về phát triển nghề nghiệp. Họ được yêu cầu liệt kê những kỹ năng của họ. Sau 2 phút hầu như bản thân, phần lớn học sinh liệt kê ra khoảng 5 hoặc 6 kỹ năng. Nhiều người chỉ liệt kê 1 hoặc 2 kỹ năng, và trong 8 năm giảng dạy, không bao giờ có một học sinh nào liệt kê quá 12 kỹ năng. Cũng những học sinh này, khi được yêu cầu liệt kê các sinh hoạt họ đã tham gia, đột nhiên như cả 30 bóng đèn đều vụt sáng và họ không ngừng viết trong suốt thời gian hai phút. Những danh sách này thường dài từ 20 tới... 40? mục và trong tám năm không có học sinh nào có thể hoàn tất danh sách của họ trong thời gian quy định.

Khi một hoạt động được hoàn tất, điều đó có nghĩa là một khả năng hoặc một kỹ năng đã được người đó chứng minh. Thanh thiếu niên thường không tạo ra được sự liên hệ quan trọng này. Những kỹ năng đang được học và thực hành tại trường học và những thanh thiếu niên sẽ cần thừa nhận thực tế này. Cần phát triển **ngôn ngữ kỹ năng** trong đó diễn tả những gì họ đã được học và những gì họ có thể làm. Các nhà nhân dụng thường tuyên bố rằng học sinh thường nói cho họ nghe những khóa học mà họ đã tham gia, nhưng cảm thấy khó khăn khi diễn giải những gì họ đã được học hoặc cách áp dụng điều đó vào vị trí công việc đang cần người.

Trong thị trường việc làm ngày nay, người lao động có thể nghĩ tới khả năng thay đổi công việc trung bình ba năm một lần, và chuyên nghề nghiệp tối thiểu hai lần trong suốt cuộc đời đi làm của họ. Am hiểu những kỹ năng của bạn, biết cách trò chuyện và viết về những kỹ năng của bạn và cách chuyển giao những kỹ năng giữa các công việc, nơi làm việc và nghề nghiệp ra sao là điều tối quan trọng.

Những kỹ năng có thể chuyển giao nằm trong 10 phạm vi khả năng cơ bản để làm việc với

- Dữ liệu
- Con người
- Sự việc.

Những Kỹ Năng Dữ Liệu Có Thể Chuyển Giao bao gồm:

- **Tư duy logic:** suy nghĩ, quan sát, phân tích, đánh giá, nắm bắt, giải quyết vấn đề, tổ chức công việc, thực hiện các hoạt động phức tạp, đưa ra những quyết định hợp lý
- **Tư Duy Trực Quan:** tưởng tượng, lĩnh hội, so sánh, cải tiến, sáng tạo, tầm nhìn tổng thể, đưa ra những quyết định trực quan
- **Khả Năng về Lời Nói:** đọc, nhận thức, viết, nghiên cứu, lắng nghe, tổng hợp tài liệu, thảo luận, hướng dẫn, giao tiếp, diễn giải
- **Khả Năng về Số:** con số, tính toán, ước lượng, đánh giá, theo dõi, ghi chép, lập ngân sách, phân tích số liệu
- **Chi tiết:** làm theo hướng dẫn, kiểm tra, tiêu chuẩn hóa, đọc sửa, kiểm toán, đo đạc, chỉnh sửa, điều chỉnh, cân đối, điều tiết
- **Khả Năng về Không Gian Đa Chiều:** diễn dịch đồ thị, nhận biết được chiều sâu, mường tượng và hiểu biết những mối quan hệ giữa các không gian, phân biệt màu sắc và sắc thái

Những Kỹ Năng Con Người Có Thể Chuyển Giao bao gồm:

- **Khả Năng Lãnh Đạo:** quản lý, giám sát, tổ chức, chỉ đạo tiếp đón, huấn luyện, đánh giá, khuyến khích, thương lượng, hợp tác, giải quyết các vấn đề
- **Khả Năng Thúc Đẩy:** thúc đẩy, tiếp thêm động lực, thuyết phục, tạo cảm hứng, bán, dạy, giải thích, trao đổi, gây ảnh hưởng

Những Kỹ Năng Sự Việc Có Thể Chuyển Giao bao gồm:

- **Nhanh Tay:** làm, sửa chữa, chế tạo, gia công, kiểm tra, sản xuất, lắp ráp và vận hành những sản phẩm/máy móc/công cụ khác nhau
- **Khả Năng Thể Lực:** sử dụng, mang vác, nâng, di chuyển, cân bằng, điều phối, hỗ trợ, lái xe, chuyên chở, bốc vác, chạy, chơi

Cha mẹ có thể giúp con cái ở tuổi thanh thiếu niên có được một nghề nghiệp suốt đời và lợi thế tìm việc làm bằng cách giúp con cái phát triển **ngôn ngữ kỹ năng**. Hãy bắt đầu bằng cách tạo ra một thói quen trò chuyện thường xuyên với con cái về những việc chúng làm tại trường học hoặc trong các sinh hoạt giải trí. Thảo luận những chủ đề giảng dạy, đề án, báo cáo và kiểm tra tại lớp học, và yêu cầu con cái mô tả lại các sinh hoạt và tiến trình học tập. Nếu bạn có thể sắp xếp lại những sinh hoạt của con cái theo các kỹ năng, điều này cũng có thể giúp con cái bạn nhìn các sinh hoạt theo đường lối này.

Trích dẫn từ “Liên Hệ Các Kỹ Năng”, của Lee-Ann Bernier-Clark.

Hội Thảo Chuyên Đề Thứ Hai – Các Dịch Vụ Chuyển Tiếp và Nghề Nghiệp

Giao tiếp với giới trẻ về nghề nghiệp

So sánh kích lệ và tán dương

Di chuyển bên ngoài khu vực thoải mái của bạn

Những Dịch Vụ Nghề Nghiệp nào có tại trường học?

Nguồn tư liệu tại Phòng Nghề Nghiệp

Những Kế Hoạch Đường Lối

Những Lựa Chọn Sau Giáo Dục Phổ Cập

Chương Trình Học Nghề của Úc

Các Tổ Chức Huấn Luyện Nhóm

“Điều quan trọng nhất là cha mẹ có thể dạy con cái cách tự xoay sở khi không có họ”

Dale Carnegie

Giao Tiếp với Giới Trẻ về Nghề Nghiệp

Phần lớn thanh thiếu niên sẽ không muốn bạn lập kế hoạch cuộc sống CHO chúng, nhưng sẽ đánh giá cao nếu bạn làm việc VỚI chúng để lập kế hoạch cho những mục tiêu nghề nghiệp. Đây là một trong những nhân tố then chốt khi trao đổi với con cái ở tuổi thanh thiếu niên của bạn về nghề nghiệp và những công việc khác nhau. Lắng nghe suy nghĩ và ý kiến của con cái, trợ giúp con cái tìm hiểu mọi điều, và để cho con cái xác định liệu đó có phải là điều chúng muốn theo đuổi không. Bạn sẽ luôn nhận thấy rằng, phần lớn trong những lần bạn để cho con cái tự tìm hiểu, thay vì nói với con cái rằng đó không phải là một công việc tốt hoặc không có thu nhập tốt, v.v... con cái cuối cùng sẽ nghiệm ra điều đó – bởi chính bản thân chúng.

Đây là điều con cái cần làm để học chịu trách nhiệm, ra quyết định đúng đắn và tinh thần kiên cường. Vai trò của chúng ta là làm người hướng dẫn nghề nghiệp cho con cái và không ra quyết định thay cho con cái!

Dưới đây là một danh sách những điều bạn có thể làm để giúp ích cho quá trình giao tiếp:

1. ý thức được phản ứng của bạn đối với những tư tưởng của con cái ở tuổi thanh thiếu niên, và những sở thích và hoạt động của con cái. Những điều này có thể đóng một vai trò quan trọng trong việc tăng khả năng tự nhận thức của một người trẻ tuổi.
2. Bảo đảm rằng con cái ở tuổi thanh thiếu niên của bạn cảm thấy mọi quyết định đều là của chúng với sự hỗ trợ của bạn. Chịu trách nhiệm với những quyết định quan trọng tới cuộc sống là một phần quan trọng để trở thành người trưởng thành.
3. Khuyến khích con cái ở tuổi thanh thiếu niên của bạn nghiên cứu những cơ hội và tận dụng sự trợ giúp của trường học và các dịch vụ bên ngoài. Có được ý kiến và gợi ý từ nhiều người có thể là điều hữu ích, và có thể giảm bớt áp lực dành cho bạn. Cố vấn nghề nghiệp tại trường học có thể biết về những lựa chọn bạn chưa từng nghe, và chức năng của họ là để cho bạn và con cái ở tuổi thanh thiếu niên của bạn biết những thông tin nào sẵn có.
4. Khuyến khích con cái ở tuổi thanh thiếu niên của bạn tham gia vào các sinh hoạt cộng đồng thông qua các công việc tình nguyện, thể thao, câu lạc bộ và những nhóm hoạt động khác. Điều này có thể là một cách tuyệt vời để biết thêm về một lĩnh vực công việc đặc biệt, và những điểm mạnh và điểm yếu của con cái ở tuổi thanh thiếu niên của bạn là gì.

5. Giúp con cái ở tuổi thanh thiếu niên của bạn suy ngẫm về việc lập kế hoạch cho tương lai. Hầu hết các mục tiêu đều đòi hỏi việc lập kế hoạch, thậm chí ngay cả những thứ như một bộ quần áo cá biệt, một chiếc ván trượt mới, v.v... Tiết kiệm để mua những món đồ có nghĩa là tìm ra cách lập kế hoạch.

1. Cách cha mẹ nói chuyện về công việc tại nhà có thể tác động mạnh lên thanh thiếu niên. Nếu cha mẹ có thái độ tiêu cực về công việc, không ngừng phàn nàn về con người, giờ giấc, v.v., thanh thiếu niên có thể nghĩ rằng công việc là một nơi đáng sợ và là nơi cần tránh xa.
2. Bạn luôn luôn là một mẫu mực cho con cái – hãy ý thức về **cách bạn giao tiếp** với bạn đời, bạn bè, gia đình, hàng xóm, v.v...
3. Cho con cái ở tuổi thanh thiếu niên của bạn biết **bạn quan tâm tới những mục tiêu và ước mơ của chúng**. Sự hỗ trợ của bạn sẽ khuyến khích con cái coi trọng những mục tiêu riêng của chúng, và nhận ra rằng những mục tiêu đó đáng để chúng làm và phấn đấu thực hiện.

Bạn có thể trợ giúp con cái ở tuổi thanh thiếu niên xác định sở thích nghề nghiệp của chúng bằng cách khuyến khích con cái hỏi những câu hỏi quan trọng về bản thân và về thế giới công việc.

Thảo Luận Theo Nhóm

Theo những thông tin vừa thảo luận, chúng ta sẽ chia thành những nhóm nhỏ hơn và xem xét các câu hỏi sau đây:

1. Khi chúng tôi nói "khuyến khích", theo bạn điều đó có nghĩa là gì?
2. Bạn có thể cho một ví dụ về cách bạn có thể khuyến khích con cái ở tuổi thanh thiếu niên của bạn không?
3. Những kỹ năng gì cần thiết cho chúng ta, trong vai trò cha mẹ, để khuyến khích tinh thần trách nhiệm của con cái khi ra quyết định?
4. Điều gì có thể là những khó khăn trong vai trò một bậc phụ huynh khi trao trách nhiệm ra quyết định cho con cái ở tuổi thanh thiếu niên?
5. Bạn có thể sử dụng những chiến lược gì để vượt qua điều này?
6. Làm sao bạn có thể cho con cái ở tuổi thanh thiếu niên của mình biết bạn quan tâm tới những mục tiêu và ước mơ của con cái mà không áp đặt quan điểm riêng của bạn cho chúng?

Ghi lại những ý kiến của bạn ở đây .....

.....

.....
.....
.....

So sánh khích lệ và tán dương

Tán dương như món ăn nhanh có thể dễ dàng thực hiện nhưng không giúp ích nhiều trong việc bổ dưỡng. Khích lệ cần một chút nỗ lực để thực hiện, nhưng có tác động lâu dài đối với lòng tự trọng của con cái. Đây là sự khác biệt giữa khích lệ và tán dương?

Tán dương tập trung vào **kết quả** của việc con cái làm, trong khi **khích lệ** tập trung vào **quá trình hoặc hoạt động**; một sự khác biệt tinh tế nhưng mạnh mẽ.

Khích lệ cũng có ngôn ngữ riêng để giúp bạn tập trung vào quá trình các hoạt động của con cái. Ngôn ngữ của khích lệ tập trung vào:

- Nỗ lực: “*Con đang hết sức cố gắng. Hãy tiếp tục duy trì!*”
- Cải thiện: “*Kỹ năng đọc của con hiện nay khá hơn năm ngoái rồi đây.*”
- Đóng góp: “*Cảm ơn con đã dẹp chiếc bàn đi. Đó là một sự trợ giúp tuyệt vời!*”
- Thích thú: “*Thật tuyệt khi thấy con thích môn thể thao của mình!*”
- Tin tưởng: “*Cha (mẹ) biết con có thể làm điều này. Hãy tiếp tục làm!*”

Trích dẫn từ một bài báo của Michael Grose. Hãy tìm thêm thông tin tại www.paretingideas.com.au

Di chuyển bên ngoài khu vực thoải mái của bạn

Có thể cần tới khích lệ khi thanh thiếu niên cần phải đối mặt với một thực tế mới. Một người trẻ tuổi có thể sẽ phải cân nhắc việc đi ra ngoài khu vực của họ để tiếp cận kinh nghiệm làm việc, học tập tại nơi làm việc có tổ chức, tiếp tục học ở bậc cao hơn và/hoặc việc làm. Không phải tất cả những lựa chọn đều được cung cấp tại địa phương, vì thế chúng ta cần khuyến khích con cái tìm hiểu mọi lựa chọn giáo dục và huấn nghệ, không chỉ những lựa chọn ở gần nhà.

Một số người trẻ tuổi sẽ sẵn sàng hiểu và chấp nhận điều này, và sẽ tự tin vào việc sử dụng phương tiện chuyên chở công cộng. Những người khác sẽ cần sự giúp đỡ để hiểu và chấp nhận điều đó cũng như tự tin vào việc sử dụng phương tiện chuyên chở công cộng để bắt đầu công việc hoặc khóa học mà họ đã chọn.

Thảo luận những gì bạn có thể làm để nâng cao nhận thức và hiểu biết cho con cái ở tuổi thanh thiếu niên về những vấn đề sau đây.

- Các lựa chọn nghề nghiệp và chuyển tiếp bên ngoài khu vực họ biết
- .....

b) Tự tin vào việc sử dụng phương tiện di chuyển công cộng

Những dịch vụ nghề nghiệp nào có tại Trường Học?

Hầu hết các trường học có ít nhất một nhân viên được tuyển dụng để trợ giúp lớp trẻ nhận định sở thích của họ và tìm hiểu những khóa học và lựa chọn công việc khác nhau. Những nhân viên này có thể là Giáo Viên Nghề Nghiệp, Nhân Viên Chuyển Tiếp, nhân viên Lộ Trình hoặc MIPS (Lộ Trình Cá Nhân Được Quản Lý). Những cơ quan bên ngoài có thể cung cấp nhân viên để trợ giúp giới trẻ trong việc chuyển tiếp nghề nghiệp. Họ sẽ vui lòng trò chuyện với bạn qua điện thoại hoặc dành thời gian để bạn ghé thăm.

Đội ngũ đặc trách chuyển tiếp/ Nghề nghiệp của trường học đặt mục tiêu trợ giúp giới trẻ bằng những cách sau đây:

- Nâng cao hiểu biết về những nhu cầu, sở thích, giá trị, năng khiếu, và khát vọng của họ đối với giáo dục, huấn luyện và công việc. Có những kiểm tra đánh giá nghề nghiệp khác nhau cho quá trình này. Hãy nhớ rằng những kiểm tra đánh giá này chỉ mang tính chất hướng dẫn
- Xem xét tỉ mỉ những cơ hội và nghề nghiệp bằng cách cho con cái khám phá những cơ hội giáo dục, huấn luyện và công việc tại địa phương, trong nước, và quốc tế
- Thu thập kinh nghiệm làm việc hoặc học hỏi về nơi làm việc có tổ chức. Đây có thể là một cách tốt để tìm hiểu thêm về một lĩnh vực công việc đặc biệt. Đó cũng có thể là một cách tốt để nhận biết thế nào là một người lao động, và học hỏi một số kỹ năng tại nơi làm việc. Điều này đem lại cho con bạn một cơ hội để có một người giới thiệu trong sơ yếu lý lịch khi chúng quyết định tìm việc làm.
- Xây dựng và triển khai những kế hoạch nghề nghiệp của con cái và giúp chúng tiếp cận với những nguồn lực bên ngoài. Đó KHÔNG phải là công việc của nhân viên đặc trách chuyển tiếp/ Nghề nghiệp để thuyết phục một người trẻ tuổi đưa ra một lựa chọn cụ thể, hoặc để đứng sang một bên ủng hộ. Họ sẽ cung cấp những lựa chọn và thông tin và cơ hội để thảo luận kỹ những lựa chọn và quyết định.
- Thu được những kỹ năng để thực hiện một sự chuyển tiếp hiệu quả từ trường học tới giáo dục cao hơn, huấn luyện hoặc công việc như là hoàn tất các mẫu đơn xin việc, viết sơ yếu lý lịch, nộp đơn xin tham gia một khóa học, những kỹ năng phỏng vấn, v.v...

Phòng Nghề Nghiệp có đầy đủ thông tin hữu ích về các lựa chọn nghề nghiệp, các cơ hội việc làm và cơ hội giáo dục cao hơn và là một điểm khởi đầu hoàn hảo để bạn bắt đầu việc tìm kiếm. Đừng do dự liên hệ với khu vực dịch vụ nghề nghiệp tại trường học của bạn, và/hoặc dành thời gian để gặp gỡ một nhân viên.

Tại một số trường học, những nhân viên này có thể tiếp tục làm việc với con cái ở tuổi thanh thiếu niên của bạn nếu chúng rời khỏi trường học (thôi học chính thức), bị tạm dừng, bị yêu cầu thôi học hoặc bị đuổi học.

Nguồn tư liệu tại Phòng Nghề Nghiệp

Tài Liệu Hướng Dẫn Việc Làm

Cuốn sách này được Bộ Giáo Dục, Khoa Học và Huấn Nghệ (DEST) biên soạn. Cuốn sách bao gồm một danh sách hàng ngàn công việc khác nhau xếp theo thứ tự ABC, trong đó có phần mô tả công việc, đặc điểm cá nhân và trình độ giáo dục yêu cầu cho công việc và liệt kê các khóa học và huấn nghệ tương ứng và những tổ chức có thể cung cấp thêm thông tin. Cuốn sách cũng bao gồm những thông tin và chỉ dẫn về lựa chọn một nghề nghiệp phù hợp, bằng cách sắp xếp nghề nghiệp theo danh loại sở thích như được đề cập trong phần hội thảo chuyên đề đầu tiên. Phòng Nghề Nghiệp tại trường học có một số bản sao tài liệu hướng dẫn việc làm, nhưng những bản sao đó có thể không được mang về nhà. Tài liệu hướng dẫn việc làm có bán tại các đại lý sách báo hoặc có thể tham khảo trên mạng Internet tại: www.jobguide.dest.gov.au

Tài Liệu Hướng Dẫn về TAFE (Hệ Thống Cao Đẳng và Chuyên Nghiệp)

Tài liệu hướng dẫn này được xuất bản hàng năm, bao gồm một danh sách tất cả các khóa học TAFE ở Victoria. Các khóa học thay đổi vì thế hãy đoan chắc bạn đang xem ấn bản hiện hành. Danh sách liệt kê những yêu cầu giáo dục tối thiểu để tham gia khóa học, những môn học của khóa học và các cơ sở giáo dục cung cấp khóa học. Các cơ sở giáo dục bao gồm hệ thống huấn luyện TAFE rộng khắp và những tổ chức tư nhân nhỏ hơn và các tổ chức công cộng như Tổ Chức Huấn Luyện Nhóm (Group Training Organisations) và Những Ngôi Nhà Vùng Dân Cư (Neighbourhood Houses). Một số tổ chức tư nhân có thể có chi phí tốn kém hơn, vì vậy điều quan trọng là gọi trực tiếp cho họ để tìm hiểu về những chi phí liên quan. Các Tài Liệu Hướng Dẫn về TAFE sẽ có trong Phòng Nghề Nghiệp tại trường học. Bạn cũng có thể tham khảo tài liệu hướng dẫn tại: www.tafe.vic.gov.au

Tài Liệu Hướng Dẫn của VTAC

(VATC) là viết tắt của Victorian Tertiary Admissions Centre (Trung Tâm Tuyển Sinh Cao Đẳng Đại Học Victoria). Đơn xin nhập học nhiều khóa học của TAFE và hầu hết tất cả những khóa học ở Đại Học đều thông qua VTAC. Tài liệu hướng dẫn này liệt kê mọi khóa học (cả của hệ TAFE và hệ Đại Học) tại Victoria mà đơn xin học phải được nộp cho VTAC. Tài liệu liệt kê những yêu cầu tối thiểu cho các khóa học, các môn học của khóa học, chi tiết đơn xin học và tất cả những chi tiết liên hệ của các khóa học và cơ sở giáo dục. Nhiều khóa học nộp đơn qua VTAC đòi hỏi phải tốt nghiệp Lớp 12, nhưng không phải tất cả các khóa học đều đòi hỏi trình độ này, vì thế tài liệu hướng dẫn này có thể vẫn hữu ích. Có một số thời hạn rất quan trọng khi nộp đơn xin học thông qua VTAC, và những thời điểm này được liệt kê ở phần trước của tài liệu hướng dẫn. Sẽ có những bản sao tại Phòng Nghề Nghiệp có những tài liệu hướng dẫn này và có bán tại các Đại Lý Sách Báo.

Đường Dây Hướng Dẫn Khóa Học TAFE

Bạn có thể tiếp cận thông tin về các khóa học của TAFE và Đại Học qua điện thoại hoặc thư điện tử.

Điện thoại: 131 823

TAFE.Courseline@edumail.vic.gov.au

Liên Kết Việc Làm Cho Thanh Thiếu Niên (YEL)

YEL là một khu mạng do Chính Phủ điều hành, cung cấp những sơ lược về nghề nghiệp và kết nối với hệ thống các nhà cung cấp giáo dục, kỹ năng và huấn luyện then chốt. Khu mạng này cũng có các kết nối tới những thông tin và khu mạng liên quan tới việc làm.

Điện thoại: 1800 152 025

www.yel.vic.gov.au

Các Khu Mạng Thông Tin Nghề Nghiệp

Có nhiều khu mạng cung cấp những thông tin về nghề nghiệp, giáo dục và việc làm. Nếu bạn không truy cập được Internet tại nhà, hầu hết các thư viện công cộng đều có thể truy cập internet miễn phí hoặc với giá rất rẻ. Bạn có thể cần đăng ký thời gian sử dụng, do đó bạn nên gọi điện trước và tới sớm để tự đăng ký. Nếu không quen sử dụng máy điện toán hoặc internet, bạn có thể yêu cầu nhân viên phục vụ tại thư viện giúp bạn tìm kiếm thông tin cần thiết.

Tương Lai của Tôi

www.myfuture.edu.au

Cuộc Đời Làm Việc

www.worklife.com.au

Công Cụ Tìm Kiếm Tương Lai

www.futurefinder.com.au

Thông Tin Nghề Nghiệp Trực Tuyến

www.careersonline.com.au

Nguồn Tư Liệu

www.thesource.gov.au

Tạp Chí Cha Mẹ và Nghề Nghiệp

www.careerparent.com

Tìm Việc Làm

www.jobsearch.gov.au

Tinh Hoa Nghề Nghiệp

www.jobjuice.gov.au

Những Kế Hoạch Lộ Trình

Hầu hết các tiểu bang có một chương trình Kế Hoạch Lộ Trình nào đó, một chương trình để dạy và khuyến khích giới trẻ lên kế hoạch và học tập suốt đời. Một số trường học có một hệ thống phù hợp để phát triển, triển khai và đánh giá những kế hoạch lộ trình cho học sinh, thông thường bắt đầu từ Lớp 8. Một số trường học gọi đó là một kế hoạch học tập, kế hoạch lộ trình, một kế hoạch của MIP (lộ trình cá nhân được quản lý), một kế hoạch chuyển tiếp hoặc một tên gì đó tương tự.

Một kế hoạch lộ trình là những gì học sinh đã xác định làm mục tiêu đặt ra của họ, và các hoạt động được chỉ rõ để đạt được mục tiêu. Kế hoạch lộ trình hầu hết thường được ghi chép bằng hình thức văn bản. Cần tập trung vào các hoạt động trong kế hoạch và thảo luận về kế hoạch đều đặn. Cha mẹ có thể giúp kế hoạch lộ trình của con

cái ở tuổi thanh thiếu niên của họ bằng cách thường xuyên trao đổi về kế hoạch với chúng. Chỉ cần ý thức về điều đó có thể giúp giới trẻ nhìn nhận kế hoạch lộ trình là một phương pháp lập kế hoạch tốt.

Những Lựa Chọn Sau Giáo Dục Phổ Cập

VCE (Chứng Chỉ Tốt Nghiệp Trung Học Phổ Thông)

VCE là một chứng chỉ thừa nhận tốt nghiệp giáo dục trung học. Chứng chỉ này cung cấp lộ trình cho học sinh tiếp tục việc học tại đại học, TAFE và gia nhập thế giới việc làm. Chứng chỉ thường được triển khai trong hai năm Lớp 11 và 12 nhưng có thể được bắt đầu vào Lớp 10. Mỗi trường học quyết định các môn học VCE sẽ được giảng dạy và thời khóa biểu tương ứng. Có một số quy tắc nhất định cần được tuân theo để hoàn tất chương trình VCE. Trường học của bạn sẽ tổ chức một buổi phổ biến thông tin để giải thích những quy định này. Buổi phổ biến thông tin này thường diễn ra trong năm Lớp 10. Chương trình VCE thường được theo đuổi bởi những học sinh cần một điểm số Điểm Nhập Học Đại Học Toàn Quốc Tương Đương (ENTER) để tiếp cận những khóa học cụ thể tại bậc Đại Học hoặc TAFE.

VCAL (Chứng Chỉ Ứng Dụng Học Trình Victoria)

VCAL là một lựa chọn thực hành cho những học sinh Lớp 11 và 12. Chứng chỉ này tạo cơ hội cho học sinh có được kinh nghiệm liên quan tới việc làm thiết thực, cũng như những kỹ năng về đọc viết và tính toán và cơ hội trau dồi các kỹ năng cá nhân rất quan trọng trong cuộc sống và công việc. Giống như VCE, VCAL là một chứng chỉ được công nhận. Không giống như chương trình VCE được học sinh sử dụng rộng rãi như một lộ trình tiến vào đại học, VCAL tập trung vào việc học tập thực hành. Những học sinh theo đuổi chứng chỉ VCAL thường có ý định theo học tại các trường Cao Đẳng và Chuyên Nghiệp TAFE, học việc, hoặc xin việc sau khi hoàn tất Lớp 12. Tính linh động của VCAL cho phép học sinh phác thảo một chương trình học tập phù hợp với sở thích và nhu cầu học tập của họ. Học sinh lựa chọn các đơn vị, môn học VET và VCE được chính thức công nhận từ bốn hệ thống bắt buộc sau đây:

- Những Kỹ Năng Đọc Viết và Tính Toán
- Những Kỹ Năng Liên Quan Tới Công Việc
- Những Kỹ Năng Đặc Thù cho Ngành
- Những Kỹ Năng Phát Triển Cá Nhân

Những học sinh bắt đầu với VCAL và sau đó quyết định muốn hoàn tất VCE có thể chuyển tiếp giữa các chứng chỉ. Các môn học VCE được hoàn tất trong chương trình VCAL sẽ được tính cho VCE. VCAL có ba trình độ là cơ bản; trung cấp và cao cấp.

Những học sinh VCAL không nhận được điểm số ENTER, có nghĩa là họ không hội đủ điều kiện để nộp đơn xin vào các khóa học ở bậc đại học sau khi kết thúc năm cuối, tuy nhiên, sau này họ vẫn có thể nộp đơn xin vào đại học với tư cách học sinh trang niên. Những thông tin chi tiết về VCAL có tại:

<http://www.vcaa.vic.edu.au/vcal/index.print.html>

<http://www.vqa.vic.gov.au>

VET (Giáo Dục Dạy Nghề và Huấn Nghệ)

Chương trình VET trong trường học đã triển khai thành công trong vài năm qua. VET cho phép học sinh hoàn tất chứng chỉ nghề và đồng thời hoàn tất chương trình VCE của họ. Khi kết thúc VCE học sinh sẽ nhận được chứng chỉ VCE và điểm số ENTER cũng như một chứng chỉ nghề, thông thường là một chứng chỉ cấp II (với điều kiện họ đáp ứng mọi yêu cầu công việc của chứng chỉ). VET có nhiều nghề, và mỗi trường học có những khóa học VET đa dạng cho học sinh. Tại hầu hết các trường học, học sinh được thông báo trong năm lớp 10 về các môn học VET mà họ có thể hoàn tất trong khi đang lấy VCE. Những học sinh dự kiến hoàn tất một khóa VET cần có sự tổ chức tốt. Điều này đòi hỏi việc quản lý quá trình học tập VCE cũng như các bộ môn học tập của khóa VET, cùng với việc đi làm có tổ chức và bất cứ hoạt động nào khác mà học sinh được tham gia vào. Những khóa học VET cung cấp cho học sinh kiến thức thiết thực cả bên trong và bên ngoài công việc, một văn bằng chuyên môn bổ sung khi kết thúc chương trình VCE cũng như góp phần hướng tới lợi vào VCE.

Muốn biết thêm chi tiết, xin liên lạc với Điều Phối Viên VET, nhân viên đặc trách Nghề Nghiệp của trường học hoặc truy cập: www.anta.gov.au

TAFE (Giáo Dục Cao Đẳng và Chuyên Nghiệp)

Trường cao đẳng TAFE chủ yếu được biết như một nhà cung cấp giáo dục cao đẳng, thường là các Chứng Chỉ III và IV, văn bằng Cao Đẳng (Diploma) và Cao Đẳng Cao Cấp (Advanced Diploma). Điều kiện ghi danh nhập học của những khóa này thường là hoàn tất Lớp 12. Tuy nhiên, có một số khóa học yêu cầu việc hoàn tất những trình độ giáo dục trung học khác. Một số khóa học cho phép nhập học với tư cách học sinh trung niên mà không cần tốt nghiệp Lớp 12. Định nghĩa của “tuổi trung niên” khác nhau giữa các cơ sở giáo dục nhưng thường là mười tám tới hai mươi tuổi. TAFE cũng giảng dạy chương trình VCE, và một số hiện nay còn giảng dạy chương trình VCAL, cũng như nhiều khóa học ngắn hạn. Có những khóa học tại TAFE chỉ kéo dài 8 tuần, hoặc dài nhất là 3 năm. Nhiều khóa học có thể học vào ban ngày hoặc buổi tối, bán thời hoặc toàn thời và một số khóa học hiện nay bao gồm những môn học trực tuyến.

Các cơ sở TAFE có những khóa học ở nhiều lĩnh vực, bao gồm cả chương trình huấn luyện cho những người học việc. Những học sinh của TAFE được đối xử như người trưởng thành, nếu họ không hoàn tất bài làm hoặc không tới lớp, sẽ không có ai khuyến cáo họ và kết quả là học sinh cần có một mức độ trưởng thành, có quyết tâm và trách nhiệm để thành công trong môi trường này.

Những khóa học của TAFE có thể mang tính sáng tạo, tương tác và chi tiết. Những khóa học đó không có nghĩa là một lựa chọn “tốt thứ nhì” sau các trường đại học. Trong khi các Trường Đại Học thường tập trung vào phần lý thuyết, các khóa học của TAFE tập trung vào kinh nghiệm thực hành, không cần biết đó là lĩnh vực chủ đề nào. Ví dụ như trong một Khóa Học Viết Chuyên Nghiệp tại Đại Học, sinh viên sẽ học các tác phẩm của các nhà văn thành công và có thể tự mình viết một số bài viết, trong khi đó tại TAFE, tác phẩm của một số nhà văn sẽ được nghiên cứu, nhưng lại đặt nặng vào việc học sinh phát triển bài viết của chính họ. Nhiều khóa học của TAFE được các ngành nghề và các nhà nhân dụng đánh giá cao.

Những khóa học của TAFE cũng được các Trường Đại Học công nhận và có thể được sử dụng làm “lộ trình” để vào đại học. Quá trình này được gọi là “tiếp nối”. Học sinh thường được miễn một số tín chỉ cho khóa học của họ tại trường đại học, do đó giảm được thời gian hoàn tất văn bằng của họ. Ví dụ hoàn tất chương trình Diploma hai năm về Truyền Thông tại TAFE có thể có nghĩa là học sinh có thể được miễn năm thứ nhất cho chương trình Cử Nhân Truyền Thông tại trường đại học. Vì vậy thậm chí nếu con cái ở tuổi thanh thiếu niên của bạn chưa từng hoàn tất Lớp 12, chúng vẫn có thể tiếp tục hoàn tất một văn bằng ở giai đoạn sau đó.

Quá trình học tập tại TAFE có thể tiết kiệm chi phí một cách tương đối với phần lớn các khóa học chi phí tối đa là 839 đô-la cộng với một khoản lệ phí điều hành (thường khoảng 50 đô-la) mỗi năm.

Chi phí này thấp hơn nhiều so với hệ thống Trường Đại Học, nơi nhiều khóa học có học phí đóng góp HECS tối thiểu là hai tới ba nghìn đô-la một năm. Nếu con cái ở tuổi thanh thiếu niên của bạn có thẻ Chăm Sóc Y Tế (Health Care Card), những chi phí của TAFE còn ít hơn nữa, thậm chí có một số khóa học, học sinh chỉ phải đóng lệ phí điều hành.

Thông tin chi tiết về hệ TAFE có thể truy cập tại: <http://www.tafe.vic.gov.au>

Học Viện Box Hill: www.bhtafe.edu.au

Học Viện Chisholm: www.chisholm.vic.edu.au

Học Viện Holmesglen của TAFE: www.vc.holmesglen.vic.edu.au

Học Viện Kangan Batman của TAFE: www.kangan.edu.au

NMIT: www.nmit.edu.au

Đại Học Kỹ Thuật Swinburne: www.swin.edu.au

Đại Học Victoria: www.vu.edu.au

Giáo Dục Đại Học

Trường đại học là một học viện với hệ thống giáo dục và nghiên cứu cao hơn, tại đó cấp những văn bằng đại học và tập trung vào việc trang bị cho những sinh viên tốt nghiệp khả năng làm việc như những nhà chuyên môn trong những lĩnh vực họ lựa chọn. Trình độ bằng cấp cơ bản tại trường đại học thường là các văn bằng Diploma, Advanced Diploma và Bằng Cử Nhân. Mỗi trường đại học có quyền tự do thiết kế những khóa học riêng của mình do đó các khóa học của những trường đại học sẽ có điểm nhấn khác nhau. Tất cả các khóa học đều đòi hỏi trình độ cao về giao tiếp văn bản, kỹ năng giải quyết vấn đề và những kỹ năng học tập và nghiên cứu độc lập. Những đánh giá sẽ được thiết kế để bảo đảm học sinh nắm vững phần lý thuyết bên đàng sau những kỹ năng mà họ phải thể hiện.

Những khóa học của bậc giáo dục cao hơn phù hợp nhất cho những người có nguyện vọng làm các chức năng giám sát, quản lý, nhà chuyên môn, tư vấn và chuyên gia. Thông thường, sinh viên đại học cần có những kỹ năng giao tiếp tốt và kỷ luật để học tập nhiều về những chủ đề đặc trưng. Mục tiêu là để chuẩn bị cho sinh viên tốt nghiệp khả năng làm việc trong một thế giới thay đổi nhanh chóng mà ở đó khả năng học hỏi vấn đề mới tương đương với những gì họ biết.

Thông tin chi tiết về các trường đại học có thể truy cập có tại những khu mạng sau đây:

Đại Học Công Giáo Úc: <http://www.acu.edu.au/>

Đại Học Deakin: <http://www.deakin.edu.au>

Đại Học Latrobe: www.latrobe.edu.au

Đại Học Monash: www.monash.edu.au

Đại Học RMIT: www.rmit.edu.au

Đại Học Ballarat: www.ballarat.edu.au

Đại Học Melbourne: <http://unimelb.edu.au>

Đại Học Victoria: www.vu.edu.au

Giáo Dục Cộng Đồng

Giáo dục cộng đồng là một chủ đề bao quát để mô tả việc học tập trong những bối cảnh cộng đồng như là các cơ sở khu dân cư (neighbourhood houses) và các trung tâm

học tập. Một số chương trình huấn luyện và các khóa học ngắn hạn (một số trong số này được chính thức công nhận như các khóa học tại một trường cao đẳng TAFE) được tổ chức và có thể tiết kiệm chi phí nhiều hơn so với những học viện lớn hơn.

Ví dụ về các khóa học của hệ thống giáo dục cộng đồng bao gồm quản lý kinh doanh, xây cất và xây dựng công trình, kỹ thuật, nông nghiệp, sức khỏe và y tế, chiêu đãi và những ngành khác như:

- Kỹ năng máy điện toán – từ trình độ vỡ lòng tới cao cấp
- Kỹ năng đọc viết – phát triển khả năng Anh ngữ và kỹ năng viết
- Kỹ năng tìm việc làm – trợ giúp viết sơ yếu lý lịch và đơn xin việc, v.v...

Muốn biết thêm chi tiết, truy cập khu mạng các khóa học ngắn hạn:

www.shortcourses.vic.gov.au

Dịch Vụ Giáo Dục Tráng Niên Cộng Đồng và Mở Rộng: www.acfe.vic.gov.au

Chương Trình Học Nghề của Úc

Chương Trình Học Nghề của Úc là một thuật ngữ được sử dụng để mô tả các chương trình học việc (apprenticeship) và thực tập (traineeship). Những chương trình này kết hợp công việc thực tế với việc huấn luyện có tổ chức để đem lại một trình độ chuyên môn được công nhận trên toàn quốc cùng với kinh nghiệm cần thiết để tham gia vào một lĩnh vực đã lựa chọn.

Chương Trình Học Nghề của Úc hiện có trên 500 nghề nghiệp trong phạm vi các ngành nghề đang có chiều hướng gia tăng và không cần phải đợi tới khi tốt nghiệp trung học mới có thể bắt đầu chương trình này. Nhiều trường học hiện nay đưa ra lựa chọn cho học sinh cơ hội bắt đầu Chương Trình Học Nghề của Úc trong khi vẫn đang theo học chương trình phổ thông; điều này thường được hiểu như là chương trình học việc tại trường của Úc.

Chương Trình Học Nghề của Úc là một cách tuyệt vời để giành được một việc làm tốt và được huấn luyện những kỹ năng cần thiết để xây dựng một sự nghiệp đã lựa chọn, trong hầu hết mọi ngành nghề. Các văn bằng chuyên môn của Chương Trình Học Nghề được công nhận trên toàn quốc, vì vậy chương trình học việc tại trường trong khu vực địa phương sẽ đem lại trình độ chuyên môn được công nhận trên toàn nước Úc. Theo truyền thống, chương trình học nghề cần từ ba tới bốn năm để hoàn tất trong khi chương trình thực tập thường cần từ một tới hai năm. Chương Trình Học Nghề của Úc dựa trên năng lực, do đó trong một số trường hợp điều này có nghĩa là có thể hoàn tất chương trình huấn luyện một khi người học việc đạt được trình độ tay nghề yêu cầu.

Chương Trình Học Nghề được quy định bởi những thỏa thuận chính thức được biết dưới tên Thỏa Thuận Huấn Luyện hoặc Hợp Đồng Huấn Luyện. Những thỏa thuận này quy định quá trình huấn luyện và giám sát mà một nhà nhân dụng phải cung cấp cũng như bốn phần của một người học nghề mới. Chương trình huấn luyện có thể được thực hiện theo phương thức trong công việc, bên ngoài công việc, hoặc kết hợp cả hai. Huấn luyện bên ngoài công việc được thực hiện với các trường cao đẳng TAFE, các trường cao đẳng thương mại hoặc những nhà cung cấp huấn luyện được chấp thuận khác.

Chương Trình Học Nghề của Úc có thể là lộ trình tiến tới các cơ hội học tập và huấn luyện ở bậc cao hơn, như văn bằng đại học hoặc những văn bằng cao đẳng đại học khác.

Điều kiện yêu cầu:

Mọi người tìm việc đều đủ tư cách nộp đơn xin một chỗ trong Chương Trình Học Nghề. Bạn không nhất thiết phải đăng ký với Centrelink hoặc đang thất nghiệp.

Chương trình hoạt động ra sao?

Một Thỏa Thuận Huấn Luyện được ký kết với nhà nhân dụng, và người học nghề hoặc thực tập sinh cũng như nhà nhân dụng chọn hình thức kết hợp huấn luyện và làm việc thích hợp cho cả hai bên.

Người học nghề hoặc thực tập sinh làm việc có trả lương trong lúc đang được huấn luyện với một Trường Cao Đẳng TAFE hoặc nhà cung cấp huấn luyện khác.

Chương trình kéo dài bao lâu?

Theo Chương Trình Học Việc của Úc, quá trình thực tập kéo dài từ 12 tháng cho tới hai năm, và quá trình học nghề kéo dài tối đa 4 năm. Một số quá trình học nghề và thực tập có thể được hoàn thành trong một thời gian ngắn hơn.

Trung Tâm Học Nghề Úc (AAC)

Các Trung Tâm Học Nghề Úc cung cấp thông tin cho nhà nhân dụng, người học nghề và thực tập sinh. Khi con trai/con gái của bạn tìm được một nhà nhân dụng, con bạn cần liên lạc với một Trung Tâm Học Nghề Úc để họ có thể thu xếp chi tiết Thỏa Thuận Huấn Luyện.

Muốn biết thêm chi tiết về Chương Trình Học Nghề của Úc:

www.aajobpathways.com.au

ASbA (Chương Trình Học Nghề Tại Trường Học của Úc)

Nhiều trường học hiện nay đưa ra lựa chọn cho học sinh để bắt đầu một Chương Trình Học Nghề của Úc trong khi đang học tại trường. Hãy liên hệ với cố vấn nghề nghiệp của trường học hoặc một [Trung Tâm Học Nghề của Úc](#) tại khu vực của bạn để xem lựa chọn này có tại khu vực của bạn không.

Chương Trình Học Nghề Tại Trường Học của Úc cho phép bạn lấy được chứng chỉ nghề quốc gia trong khi vẫn đang theo học tại trường. Những chương trình này có nhiều đặc điểm bao gồm:

- tham dự tại trường học và nơi làm việc
- một thỏa thuận huấn luyện, liên kết với một chế độ lương bổng hoặc thỏa thuận của ngành, được ký kết giữa nhà nhân dụng và bạn với tư cách một Người Học Nghề
- lấy được chứng chỉ trung học phổ thông và chứng nhận học nghề (VET)
- bạn kiếm được một khoản thù lao cho thời gian làm việc có năng suất

Muốn biết thêm chi tiết về Chương Trình Học Nghề Tại Trường Học của Úc:

www.vcaa.vic.edu.au/vet/programs

Các Tổ Chức Huấn Luyện Nhóm

Các Tổ Chức Huấn Luyện Nhóm (Group Training Organisations - GTO) tuyển dụng người học nghề và thực tập sinh và sau đó giới thiệu những người này tới các nhà nhân dụng phù hợp trên cơ sở hợp đồng cho toàn bộ hoặc một phần của giai đoạn huấn luyện. Đây là một mẫu hợp đồng lao động riêng biệt theo đó nhà tuyển dụng (GTO) không cung cấp việc làm trực tiếp, nhưng thực hiện thông qua việc ký kết hợp đồng thuê mướn người học nghề/thực tập sinh với một hoặc nhiều nhóm nhà nhân dụng. Người học nghề và thực tập sinh được GTO tuyển dụng được bảo đảm có việc làm liên

tục trong toàn bộ giai đoạn huấn luyện và được sự hỗ trợ của một điều phối viên GTO. Bằng vào việc giám sát kết quả của người học nghề, cung cấp chăm sóc vật chất và tinh thần, can thiệp vào những bất đồng và xoay vòng những người học nghề và thực tập sinh khi cần thiết, các nhà tuyển dụng GTO có thể trợ giúp giới trẻ và tối đa hóa khả năng hoàn tất các hợp đồng huấn luyện. Những nhà tuyển dụng GTO đặc biệt rất hiệu quả trong việc trợ giúp các trường học về các chương trình chuyển tiếp công việc cho giới trẻ.

Có một số các Tổ Chức Huấn Luyện Nhóm chuyên ngành tập trung vào những ngành cụ thể trên toàn nước Úc. Cũng có những tổ chức thông thường chủ yếu tập trung vào chương trình Học Nghề và Thực Tập tại một số địa điểm nhất định. Huấn Luyện Nhóm Úc là cơ quan quốc gia có trách nhiệm đối với tất cả các nhà tuyển dụng GTO tại Úc.

Muốn biết thêm chi tiết về huấn luyện nhóm: www.grouptraining.com.au

Hội Thảo Chuyên Đề Thứ Ba – Công Việc

Những giai đoạn săn tìm việc

Những khu mạng nhân dụng

Giới trẻ và điện thoại

Chuẩn bị phỏng vấn

**Dịch Vụ cho Học Sinh và Thanh Thiếu Niên của
CenTrelink**

Mạng Lưới Việc Làm

Chương Trình Chuyển Tiếp và Nghề Nghiệp

**Công việc đầu tiên – những điều mọi lao động trẻ
nên biết**

Những Giai Đoạn Săn Tìm Việc

Nếu con cái ở tuổi thanh thiếu niên của bạn đang tìm việc làm, hãy khuyến khích chúng lạc quan và duy trì việc này. Chỉ dạy để con cái trở nên sáng suốt trong các giai đoạn tìm việc làm không chỉ giúp chúng giải quyết các vấn đề của cuộc sống làm việc, mà còn tăng sự kiên trì cho bản thân trong nghề nghiệp để đối phó tốt hơn với những sự kiện nghề nghiệp trong tương lai – dù là mong muốn hay không mong muốn. Tìm việc làm có thể là một quá trình tốn nhiều thời gian mà có thể ảnh hưởng tới lòng tự trọng của con người, vì vậy hãy luôn có mặt để động viên và trợ giúp một cách thiết thực. Những nội dung dưới đây có thể giúp bạn huấn luyện con cái ở tuổi thanh thiếu niên trong quá trình săn tìm việc làm.

Săn tìm việc làm có thể chia ra một số giai đoạn.

Tìm việc làm

- i. Tìm trong báo kể cả báo địa phương.
- ii. Gọi điện hỏi việc và gửi sơ yếu lý lịch. Khuyến khích con cái bạn suy nghĩ và nhận xét về những nơi chúng muốn làm việc. Khuyến khích con cái gọi điện thoại và hỏi về việc gửi sơ yếu lý lịch, hoặc đưa trực tiếp.
- iii. Nói chuyện với mọi người cũng là một cách tốt để tìm hiểu về việc làm. Sử dụng các mối liên hệ gia đình, bạn bè, câu lạc bộ thể thao và những nhóm sở thích v.v... để biết về những cơ hội việc làm có thể có cho con cái ở tuổi thanh thiếu niên của bạn.
- iv. Internet có rất nhiều khu mạng đăng tải những nơi cần tuyển dụng nhân viên. Trong số này, có nhiều khu mạng là các cơ quan tuyển dụng nhưng cũng có nhiều nơi chỉ liệt kê những vị trí cần tuyển dụng và chi tiết liên lạc. Dưới đây là danh sách một số các khu mạng.

Tìm Việc Làm tại Úc (Centrelink)
www.jobsearch.gov.au

Mạng Tuyển Dụng Byron
www.byron.com.au

Chính Phủ Tiểu Bang
www.vic.gov.au/vpsn/home.htm

Mạng Tuyển Dụng Quốc Gia Úc
www.jobfind.com.au

Mạng Tìm Việc SEEK
www.seek.com.au

Mạng Tìm Việc Positions Vacant
www.positionsvacant.com.au

Mạng Tìm Việc Career One
www.careerone.com.au

Mạng Tuyển Dụng DRAKE International
www.drake.com.au/australia

Mạng Tìm Việc Trực Tuyến Careers Online
www.careersonline.com.au

Mạng Tuyển Dụng ADECCO
www.adecco.com.au

Mạng Tìm Việc My Career
www.mycareer.com.au

Mạng Lưới Việc Làm Job Network
www.workplace.gov.au/workplace

RMIT
www.jet.orgt.au

Tìm Hiểu một Công Việc

Một điểm quan trọng là con cái ở tuổi thanh thiếu niên của bạn tìm hiểu kỹ về mọi vị trí chúng nộp đơn dự tuyển. Tìm hiểu bất cứ điều gì con cái bạn có thể về tổ chức đó (công ty, cơ quan, xí nghiệp v.v.) có thể giúp rất nhiều trong việc tìm hiểu xem đó có phải là công việc chúng đang tìm kiếm không – đại khái cũng giống như đi mua sắm vậy.

Đây là một số bước để giúp đỡ con cái.

1. Khuyến khích con cái gọi điện thoại tới người liên hệ trong quảng cáo tuyển dụng. Tìm hiểu càng nhiều thông tin về công việc này càng tốt. Chuẩn bị sẵn các câu hỏi là một ý tưởng tốt. Ví dụ như hỏi về hoạt động của công ty, vị trí này làm những công việc gì, có bao nhiêu người sẽ làm việc cùng họ, vị trí này báo cáo cho ai và khi nào thì người trúng tuyển có thể bắt đầu công việc. Có được những thông tin này có thể là một ưu thế so với những ứng viên khác, và có thể giúp con bạn có được một buổi phỏng vấn.
2. Nếu không có chi tiết người liên hệ, hãy xin được nói chuyện với người có liên quan trong công ty. Nhắc con cái bạn chuẩn bị sẵn sàng tất cả những câu hỏi của chúng.
3. Một số quảng cáo có phần mô tả vị trí công việc. Bạn có thể tiếp cận chi tiết này trên khu mạng, hoặc con cái bạn sẽ cần gọi điện thoại hoặc gửi email. Hãy hỏi xin một bản sao. Hãy để con cái bạn tự mình làm việc này. Những nhà nhân dụng sẽ không ấn tượng bởi một ứng viên nhờ cha mẹ gọi tới. (tham khảo: Giới Trẻ và Điện Thoại tại trang 44). Khi bạn có tài liệu mô tả vị trí công việc, hãy cùng nhau tìm hiểu những gì con cái bạn cần biết để chuẩn bị trò chuyện với người liên hệ về công việc.

Viết Thư Xin Việc

1. Nếu có một bản mô tả vị trí công việc, hãy bảo đảm rằng con cái bạn nắm rõ từng điểm trong “Các Tiêu Chuẩn Tuyển Chọn Then Chốt” (Key Selection Criteria). Thảo luận cách để con cái bạn đáp ứng từng yêu cầu. Quá trình tuyển dụng của nhiều tổ chức sẽ dùng các tiêu chuẩn tuyển chọn then chốt để xác định các câu hỏi phỏng vấn, vì thế việc nghiên cứu kỹ lưỡng thực sự đáng giá. Nếu bạn hoặc con cái bạn không tự tin về việc tìm kiếm các tiêu chí lựa chọn then chốt, bạn có thể liên hệ trực tiếp với nhà nhân dụng hoặc yêu cầu cố vấn nghề nghiệp của trường học trợ giúp.
2. Sử dụng đơn xin việc mẫu để viết thư xin việc có thể giúp đơn giản hóa quá trình. Bạn có truy cập các mẫu đơn xin việc MIỄN PHÍ tại những khu mạng dưới đây:
<http://www.resumecritiques.com/free-cover-letters.htm>
<http://www.myfuture.edu.au/articles/redirect.asp?articleID=286&PageNumber=1>

3. Nên lưu lại bản sao những bức thư xin việc, trước tiên là nhờ đó bạn có thể xem lại bạn đã gửi gì nếu bạn được mời tới một cuộc phỏng vấn, đồng thời để thiết lập một hồ sơ để tham khảo trong tương lai. Thông thường, những thư xin việc chỉ có những thay đổi nhỏ tùy theo vị trí nộp đơn dự tuyển. Hãy chuẩn bị sẵn một số thư xin việc mẫu để sử dụng làm cơ sở cho nộp đơn xin việc trong tương lai.

Chuẩn Bị Sơ Yếu Lý Lịch

1. Một bản sơ yếu lý lịch có thể được dùng cho mọi công việc nộp đơn dự tuyển, mặc dù có một số người điều chỉnh lại nội dung tùy theo vị trí công việc để nhấn mạnh những phẩm chất và kinh nghiệm khác nhau. Trường học thường giúp học sinh chuẩn bị một bản sơ yếu lý lịch khi họ ở lớp 9 hoặc 10. Tuy nhiên, thanh thiếu niên có khuynh hướng quên rằng lý lịch này cần được cập nhật những năm sau đó. Nhiều cơ quan tuyển dụng và các dịch vụ liên quan có thể giúp làm sơ yếu lý lịch miễn phí. Hãy coi trên báo chí địa phương và internet về những dịch vụ này trong khu vực của bạn.

2. Ứng dụng Microsoft Office trên máy điện toán của bạn có thể có sẵn một sơ yếu lý lịch mẫu – tìm trong thư mục văn bản mới, nhấn vào phần văn bản mẫu (templates), sau đó nhấn vào những văn bản khác. Bạn sẽ tìm thấy một số loại sơ yếu lý lịch để lựa chọn. Hoặc giả bạn cũng có thể truy cập các văn bản mẫu MIỄN PHÍ thông qua internet tại những khu mạng dưới đây:

<http://office.microsoft.com/en-us/templates/default.aspx>
www.mycareer.com.au

Những điều cần làm trước cuộc phỏng vấn

Chuẩn bị cho một cuộc phỏng vấn đòi hỏi việc lên kế hoạch giống như quản lý tất cả các phần khác trong quá trình săn tìm việc. Ví dụ về các câu hỏi phỏng vấn thường gặp có thể tìm thấy tại trang 45.

1. Người phỏng vấn thường hỏi ứng viên những câu hỏi về kiến thức của họ đối với công ty, ngành hoặc loại hình kinh doanh. Nếu được mời tới dự một cuộc phỏng vấn, con cái bạn nên nghiên cứu công ty hoặc tổ chức đó; tìm hiểu xem công ty này có một khu mạng không, hỏi thăm những người họ biết có thể đã từng làm việc ở đó, trao đổi với những người khác đang làm việc trong một vai trò tương tự hoặc trong một tổ chức tương tự.

2. Con cái ở tuổi thanh thiếu niên của bạn nên nghĩ về những loại câu hỏi người phỏng vấn có thể hỏi, và họ sẽ trả lời ra sao. Đây là điều mà cha/mẹ có thể trợ giúp – tập đọc to những câu hỏi phỏng vấn tiêu chuẩn, cho con cái bạn có thời gian để cân nhắc một câu trả lời. Tốt hơn là làm điều này hai ngày trước cuộc phỏng vấn, và sau đó có lẽ lặp lại vào buổi tối trước cuộc phỏng vấn.

3. Đồng thời nên cân nhắc về những câu hỏi nào con bạn có thể hỏi người phỏng vấn. Luôn luôn chuẩn bị ít nhất một câu hỏi vào lúc kết thúc cuộc phỏng vấn khi được hỏi “Bạn có câu hỏi nào muốn hỏi chúng tôi không”? Hoàn toàn THÍCH HỢP khi hỏi về số người được phỏng vấn, và khi nào họ có khả năng đưa ra quyết định.

4. Con bạn nên nghĩ về trang phục cá nhân của chúng cho buổi phỏng vấn. Hai điều cần cân nhắc là:
  - Con bạn định mặc quần áo gì và nên thử trước để bảo đảm quần áo vừa vặn và chỉnh tề. Nếu cần giặt giũ hoặc ủi bất cứ đồ nào, hãy làm sẵn việc đó trước ngày phỏng vấn. Chọn mặc quần áo giản dị như quần dài/váy màu xẫm, một chiếc áo sơ mi hoặc áo và áo vét tùy theo loại công việc. Giày cũng cần lau chùi sạch sẽ.
  - Bảo đảm móng tay sạch sẽ, không hở bụng, tóc gọn gàng hoặc được tạo kiểu và trang điểm tinh tế.
  - Nhắc nhở con bạn rằng chúng sẽ tranh đua với những ứng viên khác, do đó ăn mặc chỉnh tề sẽ nâng cao cơ hội có được công việc.
5. Tìm hiểu xem cách thức đi đến nơi phỏng vấn ra sao và sẽ mất bao lâu để đến đó. Tới sớm một chút cũng sẽ cho phép con bạn bước vào cuộc phỏng vấn với tâm trạng thoải mái hơn.

Sau cuộc phỏng vấn

Nếu con bạn không nhận được trả lời trong khoảng thời gian được thông báo, hãy nói con cái gọi tới nhà nhân dụng và hỏi quá trình tuyển chọn đang ở trong giai đoạn nào. Gọi điện quá thường xuyên có thể khiến nhà nhân dụng bực bội, nhưng gọi lại sau cuộc phỏng vấn sẽ cho nhà tuyển dụng thấy rằng mình rất mong muốn có được công việc.

Có nhiều dịch vụ và tổ chức có thể trợ giúp mọi bước trong quá trình này, trong đó có nhân viên Chuyển Tiếp và Nghề Nghiệp tại trường học của con bạn. Những dịch vụ này được chính phủ tài trợ nên có lẽ sẽ miễn phí.

Săn Tìm Việc

- 1) Chọn một công việc bạn muốn nộp đơn dự tuyển từ danh sách dưới đây
- 2) Hội ý trong những nhóm nhỏ về tất cả những nơi bạn có thể kiểm tra để tìm được những chỗ cần người cho vị trí này
- 3) Có những nguồn tư liệu nào để trợ giúp bạn trong quá trình này?

Công việc gì? .....

Nhóm của bạn quyết định sẽ kiểm tra những nơi nào để tìm chỗ trống của loại công việc này?

.....
.....

Nhóm của bạn đã nhận ra nguồn tư liệu nào có thể trợ giúp quá trình tìm những công việc còn khuyết chỗ?

.....
.....

Bạn có thể sử dụng những chiến lược nào khác để tiếp cận những công việc còn khuyết chỗ?

.....

DANH SÁCH CÔNG VIỆC

- Không quân – gia nhập thông thường
- Dược sĩ
- Thợ làm pho-mát
- Thợ sơn ô tô
- Phụ tá thư viện
- Thực tập sinh quản trị văn phòng
- Đầu bếp
- Thợ xây
- Điều phối viên nhà trẻ
- Y tá
- Nhà thầu xây dựng
- Giám định viên
- Nhà buôn
- Thợ mộc học việc
- Nhân viên trực điện thoại
- Nhân viên xã hội
- Luật sư
- Chuyên viên kế hoạch tài chính

Giới Trẻ và Điện Thoại

Học cách nói chuyện qua điện thoại là một kỹ năng cần thiết. Hãy luôn luôn để con bạn tự gọi mọi cuộc điện thoại về vấn đề nhân dụng và huấn luyện. Nhiều người trẻ tuổi có thể nói chuyện với bạn bè hàng giờ đồng hồ qua điện thoại, nhưng có thể căng thẳng khi thực hiện những cuộc điện thoại có liên quan tới việc làm. Bạn có thể giúp con cái bằng cách để chúng lập một danh sách các câu hỏi mà chúng sẽ cần để hỏi, và bạn có thể cùng với con bạn chuẩn bị một “kịch bản điện thoại”. Việc này đơn giản là viết ra những gì con cái sẽ cần nói khi người ở đầu dây bên kia trả lời cuộc gọi.

Một ví dụ về kịch bản được trình bày bên dưới. Một khi đã soạn xong, **hãy cùng nhau tập luyện kịch bản thật nhuần nhuyễn trước khi** con bạn gọi điện thoại.

Kịch Bản Ví Dụ:

1. *Xin chào, tên tôi là .....và tôi gọi tới để nói chuyện với.....*
về vị trí.....(ví dụ như Phụ Tá Bán Lẻ).

Khi người kia nhắc máy thì nói....

2. *Xin chào, tên tôi là .....và tôi gọi tới về vị trí.....*

Câu trả lời có thể là -

- *Ồ vâng, bạn muốn biết về điều gì, HOẶC*
- *Vâng, bạn muốn biết về điều gì?*

Bạn có thể nói....

3. *Cảm ơn, tôi có một số câu hỏi mong được giải đáp*

Viết sẵn một danh sách câu hỏi trước mặt bạn, đại loại có thể là những câu như:

- *Liệu có một bản mô tả vị trí công việc không?*
- *Vị trí này có những trách nhiệm gì?*
- *Người được tuyển dụng sẽ cần những kỹ năng hoặc kinh nghiệm gì?*
- *Vị trí đó là thành viên trong nhóm hay làm việc một mình?*
- *Vị trí đó sẽ báo cáo với ai?*
- *Giờ làm việc như thế nào?*
- *Khi nào công ty dự định tiến hành phỏng vấn?*
- *Khi nào người được tuyển dụng bắt đầu làm việc?*

4. *Bạn có thể muốn đưa ra một số thông tin về bản thân, và cho biết tại sao bạn thích công việc này.*

5. *Cảm ơn ông/bà/cô/anh/chị đã dành thời gian tiếp chuyện. Tôi rất cảm kích về điều đó.*

Hướng dẫn tập luyện gọi điện thoại

Tập luyện từng đôi và sử dụng kịch bản ví dụ bên trên, mỗi người lần lượt đóng vai người trẻ tuổi gọi điện thoại tới và người nhận điện thoại (nhà nhân dụng).

Xoay ghế lại để các bạn ngồi quay lưng vào nhau và bắt đầu cuộc điện đàm. Sau khi đã lần lượt đóng từng vai một, dành một vài phút để thảo luận với con cái cách tốt nhất để thực hiện việc gọi điện thoại.

Thảo luận ý kiến của bạn với những người trong nhóm.

Những Câu Hỏi Phỏng Vấn Thường Gặp

Rất nhiều người tìm việc đã trượt ở vòng phỏng vấn do thiếu sự chuẩn bị. Dành thời gian để suy nghĩ về những loại câu hỏi mà bạn có thể được hỏi và bạn sẽ trả lời ra sao. Điều này có thể nâng cao tự tin của người trẻ tuổi trong phòng phỏng vấn.

Nội dung dưới đây phác thảo những câu hỏi phỏng vấn thường gặp nhất và những gợi ý để trả lời các câu hỏi đó

Vậy – Hãy nói cho tôi biết về bản thân bạn?

- Đây là một câu hỏi nhằm mục đích làm dịu sự căng thẳng của cuộc phỏng vấn (icebreaker). Hãy trả lời ngắn gọn và theo đúng mục tiêu
- Nói về các môn học ở trường, các mục tiêu nghề nghiệp
- Đề cập tới sở thích, mối quan tâm bên ngoài trường học
- Hãy tỏ ra lạc quan – để cho người phỏng vấn biết rằng bạn có lối sống năng động

Tại sao bạn muốn làm việc ở đây?

Tại sao bạn nộp đơn dự tuyển vào công việc này?

- Nói về những kỹ năng hoặc kinh nghiệm liên quan (bao gồm cả học tập) gắn liền với vị trí
- Đề cập tới những mục tiêu hoặc khát vọng của bạn
- Thảo luận về công ty và những gì bạn cảm thấy có thể đóng góp cho công ty
- Tập trung chủ yếu vào sản phẩm hoặc dịch vụ mà công ty hoạt động.
- ví dụ như “Tôi yêu thích làm việc với trẻ em và tôi đang có ý định học ngành chăm sóc trẻ em sau khi tốt nghiệp trung học. Vị trí này sẽ giúp tôi có thêm nhiều kinh nghiệm thực tế.

Những kỹ năng của bạn là gì?

- Chọn hai hoặc ba kỹ năng mà bạn thật sự giỏi
- Suy nghĩ về một hoàn cảnh nào đó trong quá khứ mà bạn đã vượt qua một vấn đề hoặc đạt được một mục đích nhờ những kỹ năng này
- Liên hệ những kỹ năng này với công việc mà bạn đang nộp đơn dự tuyển.

Những điểm mạnh nhất của bạn là gì?

- Cân nhắc tới loại công việc. Nếu đó là dịch vụ khách hàng thì hãy bảo đảm rằng một trong số những điểm mạnh của bạn là “Tôi có khả năng làm việc và giao tiếp tốt với mọi người”
- Hãy thử và ghi nhớ 3 câu tích cực về bạn. Hoặc nghĩ về 3 phẩm chất tốt mà người khác có thể nói về bạn.

Bạn có thể cho một ví dụ về sai lầm bạn đã phạm phải không?

- Đừng nói rằng bạn không thể nghĩ ra một sai lầm hoặc bạn không phạm những sai lầm mà tất cả chúng ta đều phạm phải, người phỏng vấn biết điều đó. Điều họ hy vọng nhìn thấy là cách bạn đối phó với sai lầm.
- Đưa ra một ví dụ cụ thể về một điều gì đó bạn đã làm (không quá tệ, nhưng dù sao cũng là một sai lầm) và sau đó giải thích bạn đã giải quyết vấn đề đó ra sao, hoặc – nếu bạn không thể – bạn đã làm gì để bảo đảm điều đó sẽ không lặp lại.

Những Điểm Yếu Của Bạn Là Gì?

- Giảm thiểu điểm yếu của bạn và nhấn mạnh những điểm mạnh.
- Không nói về phẩm chất cá nhân mà tập trung vào những đặc điểm chuyên môn: “Tôi luôn luôn để ý và tìm cách cải thiện những kỹ năng giao tiếp của mình nhằm trở thành một người trình bày hiệu quả hơn. Gần đây tôi gia nhập một nhóm nói chuyện công cộng, ở đó tôi thấy rất hữu ích”.

Những Mục Tiêu Của Bạn Là Gì?

- Đôi khi tốt nhất là nói về những mục tiêu ngắn hạn và trung bình hơn là tự khóa mình vào một tương lai xa. Ví dụ, “Mục tiêu trước mắt của tôi là có được một việc làm trong một công ty phát triển có định hướng. Mục tiêu lâu dài của tôi sẽ tùy thuộc vào đường hướng phát triển của công ty ra sao. Tôi hy vọng cuối cùng sẽ được giao phó một chức vụ có trách nhiệm”.

Tại Sao Bạn Từ Bỏ (Sắp Từ Bỏ) Công Việc Vừa Qua (Đang Làm) Của Mình?

- Đừng nói những điều không tốt về công việc gần nhất của bạn
- Hãy chuẩn bị sẵn một câu trả lời: giờ giấc, v.v...
- Hãy nói rõ nếu đó là một công việc tạm thời hoặc không thường xuyên hoặc bán thời.

Bạn Có Thể Làm Gì Cho Công Ty Mà Những Ứng Viên Khác Không Thể Làm Được?

- Điều này sẽ cho người phỏng vấn đánh giá về kinh nghiệm, kỹ năng và nét tiêu biểu của bạn. Tóm tắt một cách gãy gọn: “Tôi có sự kết hợp độc đáo của các kỹ năng mạnh về chuyên môn, và có khả năng xây dựng mối quan hệ tốt với khách hàng. Điều này cho phép tôi sử dụng kiến thức của mình và phân tích thông tin cho thân thiện hơn với người sử dụng”.

Khi nào bạn có thể bắt đầu công việc?

- Càng sớm càng tốt
- Nếu bạn có một ràng buộc khác, hãy bảo đảm rằng bạn cho nhà nhân dụng biết ngày bắt đầu chính xác.

Bạn còn vấn đề nào khác muốn nói với tôi không?

- Có thể có một câu hỏi mà bạn đã chuẩn bị sẵn câu trả lời thật ấn tượng mà người phỏng vấn vẫn chưa hỏi.
- Bạn có thể muốn đưa ra một luận cứ ngắn để kết luận về riêng bạn.
- Hoàn toàn thích đáng để trả lời rằng bạn không còn vấn đề gì để trình bày nữa, nhưng bạn có một số câu hỏi muốn đưa ra.

Bạn còn câu hỏi nào nữa?

- Công ty có quy định gì về trang phục không?
- Giờ làm việc bắt đầu và kết thúc của công ty như thế nào
- Nếu được nhận vào làm, nơi làm việc của tôi sẽ ở đâu/
- Có bao nhiêu người trong nhóm?
- Cơ hội huấn luyện và phát triển nghề nghiệp như thế nào?
- Đây là một vị trí mới hay đã có từ trước?

Câu hỏi tình huống

Người phỏng vấn thường sẽ đưa ra một câu hỏi dựa trên một tình huống tại nơi làm việc. Họ sẽ mô tả một tình huống tại nơi làm việc và hỏi bạn sẽ làm gì trong trường hợp đó. Tình huống có thể liên quan tới một vấn đề an toàn, mâu thuẫn trong nhóm hoặc với một khách hàng hoặc quản lý thời gian.

Tập Luyện Kỹ Năng Phỏng Vấn

Chia thành ba nhóm. Quyết định ai sẽ giữ những vai trò sau đây trong một cuộc phỏng vấn giả.

- ✓ Người xin việc
- ✓ Người phỏng vấn
- ✓ Người quan sát

✎ **Lập một danh sách các câu hỏi phỏng vấn để dùng:**

Chức danh công việc.....

Q1 .....

Q2 .....

Q3 .....

Q4 .....

Q5 .....

Q6 .....

Người quan sát cho ý kiến về cuộc phỏng vấn theo những nội dung sau:

- Bạn đã để ý ngôn ngữ cử chỉ nào? Ví dụ như Tiếp xúc bằng mắt, dáng điệu, những cử chỉ phi lời nói
- Các câu hỏi được đặt ra như thế nào? Ví dụ: gay gắt, nhẹ nhàng, gãy gọn
- Người xin việc cảm thấy thế nào trong suốt quá trình phỏng vấn?
- Người phỏng vấn cảm thấy thế nào trong suốt quá trình này?
- Việc thực hiện bài tập này với con cái ở tuổi thanh thiếu niên của bạn có dễ không?

Các Cơ Quan và Dịch Vụ Trợ Giúp Tìm Kiếm Việc Làm

CENTRELINK

Dịch Vụ cho Học Sinh và Thanh Thiếu Niên

Centrelink là một cơ quan chính phủ, trước đây được biết đến dưới tên Bộ An Sinh Xã Hội (DSS). Họ có văn phòng đặt trên toàn nước Úc và đưa ra nhiều dịch vụ đa dạng, bao gồm:

- Trả tiền trợ cấp thất nghiệp và trợ cấp cho học sinh
- Mẫu đơn xin Trợ Cấp Thanh Niên (Youth Allowance) và những trợ cấp chính phủ khác
- Cung cấp thông tin và giới thiệu tới những chương trình như là “Làm việc để hưởng Trợ Cấp” (Work for the Dole), chương trình Đọc Viết và Tính Toán, Xếp Đặt Công Việc, Nhân Dụng và Huấn Luyện (JPET), Tư Vấn Nghề Nghiệp và những chương trình khác
- Thẻ Chăm Sóc Y Tế (Health Care Card)
- Thông tin về, và đăng ký vào, các dịch vụ Mạng Lưới Việc Làm (Job Network)
- Các tiện nghi tự trợ giúp tìm việc làm miễn phí
- Chứng từ của TAFE về Trợ Cấp Thanh Niên
- Có Nhân Viên Xã Hội giúp đỡ nếu bạn đang xin trợ cấp Youth Allowance theo tiêu chuẩn “không thể sống tại nhà” (trước đây là Trợ Cấp Vô Gia Cư (Homeless Allowance))

GHI CHÚ : Ngay cả trong trường hợp giới trẻ không xin hoặc hội đủ điều kiện đối với Trợ Cấp Thanh Niên, họ nên đăng ký tại Centrelink nhờ đó vẫn có thể hội đủ điều kiện cho các dịch vụ khác như là Mạng Lưới Việc Làm. Thời gian đăng ký của họ có thể ảnh hưởng tới khả năng được huấn luyện miễn phí và/hoặc trợ giúp cấp tốc.

Thông tin chi tiết về Centrelink có trên khu mạng: www.centrelink.gov.au

Mạng Lưới Việc Làm

Mạng Lưới Việc Làm (trước đây vẫn được biết dưới tên CES) là một sự kết hợp của các tổ chức tư nhân, cộng đồng và chính phủ để trợ giúp người tìm việc kiếm được việc làm.

Centrelink là cổng vào Mạng Lưới Việc Làm. Để sử dụng những dịch vụ do Mạng Lưới Việc Làm cung cấp, bạn **PHẢI** có một số I.D của người tìm việc do Centrelink cung cấp, cơ quan này cũng sẽ xác định tư cách đối với nhiều dịch vụ khác nhau do Mạng Lưới Việc Làm cung cấp.

Những dịch vụ do Mạng Lưới Việc Làm cung cấp

Bạn sẽ được yêu cầu lựa chọn một thành viên Mạng Lưới Việc Làm trong khu vực địa phương của mình, do đó điều quan trọng là chọn một thành viên phù hợp với bạn, vì tất cả những thành viên trong Mạng Lưới Việc Làm cung cấp những dịch vụ khác nhau. Centrelink có thể cung cấp cho bạn thêm chi tiết và một danh sách các thành viên chuyên môn của Mạng Lưới Việc Làm tại khu vực địa phương của bạn. Nếu bạn không chọn một thành viên Mạng Lưới Việc Làm, Centrelink sẽ chọn cho bạn. Có ba cấp dịch vụ do Mạng Lưới Việc Làm cung cấp, như dưới đây -

Hỗ Trợ Tìm Việc Làm

Theo dịch vụ Hỗ Trợ Tìm Việc Làm, thành viên Mạng Lưới Việc Làm của bạn sẽ:

- hướng dẫn cho bạn những kỹ xảo tìm việc làm, lựa chọn nghề nghiệp và các chương trình nhân dụng
- cung cấp cho bạn những góp ý về mọi cuộc phỏng vấn mà họ đã sắp xếp cho bạn
- giúp bạn hoàn thành những trách nhiệm của mình trong thời gian đang tìm việc làm
- đưa sơ yếu lý lịch của bạn lên mạng Tìm Việc Làm (Job Search)

Hỗ Trợ Theo Yêu Cầu

Giới trẻ có thể tiếp cận với cấp hỗ trợ này ngay khi họ cần tới. Đối với những người khác, nếu không tìm được việc làm sau ba tháng, thành viên Mạng Lưới Việc Làm sẽ cung cấp thêm dịch vụ trợ giúp một kèm một đặc biệt, trong đó có thể bao gồm những trợ giúp sau:

Huấn Luyện Tìm Việc Làm

Thành viên Mạng Lưới Việc Làm sẽ thảo luận những lĩnh vực kỹ năng tìm việc làm có thể cần cải thiện, sau đó họ sẽ cùng với bạn triển khai một chương trình phù hợp dựa vào những kỹ năng được xác định cụ thể. Điều này có thể bao gồm trợ giúp viết đơn xin việc hoặc cập nhật lý lịch, cải thiện những kỹ năng tham dự phỏng vấn, chỉ dẫn về cách chứng tỏ các kỹ năng cho nhà nhân dụng biết, và giúp củng cố sự tự tin và khám phá những lĩnh vực công việc mới.

Huấn Luyện Tìm Việc Làm thường tiến hành trong vòng 15 ngày, và có thể kéo dài thêm tối đa năm ngày nếu người tìm việc có việc làm bán thời gian hoặc có ràng buộc học tập hoặc bị ốm. Những người tìm việc thổ dân hoặc người tìm việc tráng niên (trên 50 tuổi, có thể tình nguyện tới dịch vụ Huấn Luyện Tìm Việc Làm ngay khi họ hội đủ điều kiện nhận Trợ Cấp Thanh Niên hoặc Trợ Cấp Khởi Đầu (New Start Allowance) từ Centrelink.

Gặp gỡ thường xuyên với thành viên Mạng Lưới Việc Làm

Đây là một cơ hội để được chỉ dẫn về những cách tìm việc làm tốt nhất. Ví dụ, một người tìm việc có thể cần thay đổi hồ sơ tay nghề cá nhân của họ để có công việc phù hợp hơn với kinh nghiệm của họ. Những cuộc gặp gỡ sẽ được tổ chức với thành viên Mạng Lưới Việc Làm ít nhất ba tháng một lần và thường xuyên hơn đối với người đã thất nghiệp trên 12 tháng.

Trợ Giúp Theo Yêu Cầu

Nếu khách hàng vẫn thất nghiệp sau 12 tháng, thành viên Mạng Lưới Việc Làm sẽ cung cấp thêm những dịch vụ phù hợp với yêu cầu của cá nhân. Ví dụ như, huấn luyện đặc biệt để chuẩn bị cho công việc, tư vấn và kinh nghiệm làm việc.

Tùy thuộc vào nhu cầu, thành viên Mạng Lưới Việc Làm cũng có thể cung cấp:

- những hoạt động tìm việc làm cấp tốc hơn với việc liên lạc hai tuần một lần
- những dịch vụ, cơ sở tiện nghi và hoạt động bổ sung như dịch vụ thông dịch, hoặc một khoản tiền để di chuyển nếu khách hàng không đủ khả năng tài chính để đi với nơi phỏng vấn việc làm
- hỗ trợ trong thời gian ổn định với công việc mới

Trương Mục Người Tìm Việc

Trong một số trường hợp, những thành viên Mạng Lưới Việc Làm có thể giúp trang trải một số chi phí mà người tìm việc phải chi tiêu để tìm kiếm việc làm. Ví dụ, họ có thể trợ giúp chi phí đi lại để tới buổi phỏng vấn xin việc, hoặc mua quần áo hay thiết bị đặc biệt cần có cho một công việc mà họ chuẩn bị bắt đầu.

Thông tin chi tiết về Mạng Lưới Việc Làm có trên khu mạng:

www.jobnetwork.gov.au

Lưu ý:

Bạn có thể xem tất cả các công việc do Mạng Lưới Việc Làm cung cấp trên màn hình cảm ứng tại Centrelink hoặc trên khu mạng www.jobsearch.gov.au

Chương Trình Chuyển Tiếp và Nghề Nghiệp

Hiệp Hội Cộng Đồng Địa Phương (LCPs)

LCPs không phải là một tổ chức cộng đồng vì lợi nhuận. Hiệp hội này nằm trong sáng kiến Tư Vấn Nghề Nghiệp Úc Châu nhằm mục đích hỗ trợ tất cả những người từ 13 đến 19 tuổi. Mục đích của CAA là hỗ trợ chuyển tiếp và nghề nghiệp thông qua LCP và chương trình Lộ Trình của Giới Trẻ (Youth Pathway) – được các Ngành Nghề hỗ trợ thông qua Nhân Viên Tư Vấn Nghề Nghiệp Ngành Nghề Vùng (RICAs) và các Chuyên Gia Nghề Nghiệp Ngành Nghề Toàn Quốc.

LCP cộng tác với ngành và các nhóm công ty, xí nghiệp, trường học, cố vấn nghề nghiệp chuyên môn, tổ chức cộng đồng, cha mẹ, giới trẻ, nhà cung cấp dịch vụ cho giới trẻ và các tổ chức chính phủ khác để cung cấp những chương trình dưới đây:

- Chương Trình Học Tập tại Nơi Làm Việc Có Tổ Chức (Structured Workplace Learning - WSL). Chương trình SWL trợ giúp học sinh tiếp cận nơi làm việc thực tế hoặc mô phỏng để học hỏi kinh nghiệm và khả năng cho quá trình học việc hoặc huấn luyện VET của họ.
- Hỗ Trợ Chuyển Tiếp và Nghề Nghiệp. LCP hỗ trợ giới trẻ tiếp cận nhiều hoạt động chuyển tiếp và nghề nghiệp tại trường học và sau khi họ rời trường. Có nhiều dịch vụ được cung cấp và vai trò của LCP là trợ giúp giới trẻ và cha mẹ tiếp cận những dịch vụ này một cách hiệu quả.
- Tiếp Nhận một Trường Học (Adopt a School). LCP sẽ khuyến khích các doanh nghiệp tiếp nhận giới trẻ để cung cấp kinh nghiệm học tập thực hành trong những lĩnh vực ngành nghề cụ thể. LCP được hỗ trợ thông qua Nhân Viên Tư Vấn Nghề Nghiệp Ngành Nghề Vùng. (RICAs). RICA cung cấp thông tin, chỉ dẫn và nguồn tư liệu nghề nghiệp của ngành nghề cục bộ, có liên quan.

Lộ Trình của Giới Trẻ (YP)

Lộ trình của giới trẻ thay thế cho Chương Trình Lộ Trình Việc Làm (JPP) và nhằm mục tiêu trợ giúp những thanh thiếu niên ở hoàn cảnh rủi ro cao nhất để thực hiện chuyển tiếp thành công khi hoàn tất Lớp 12 (hoặc tương đương) và hy vọng có thể tiếp tục học cao hơn, huấn luyện hoặc tuyển dụng sau đó và tham gia tích cực vào cộng đồng.

Muốn biết thêm chi tiết, hãy truy cập

www.youthpathways.dest.gov.au

Muốn biết thêm chi tiết về những sáng kiến Tư Vấn Nghề Nghiệp Úc Châu hãy truy cập:

http://www.dest.gov.au/sectors/career_development/programmes_funding/programme_categories/key_career_priorities/career_advice_australia.htm

Xếp Đặt Việc Làm, Nhân Dụng và Huấn Luyện (JPET)

Chương trình JPET nhằm mục đích trợ giúp thanh thiếu niên từ 15 đến 21 tuổi (với ưu tiên dành cho những người từ 15 đến 19 tuổi) đang vô gia cư hoặc có nguy cơ trở thành vô gia cư.

JPET trợ giúp giới trẻ vượt qua những trở ngại của họ để tiếp cận việc làm và giáo dục trong một môi trường giàu tính hỗ trợ và có thể trợ giúp liên kết với các dịch vụ khác bao gồm hỗ trợ thu nhập, y tế, nhà ở, ủng hộ pháp lý, tư vấn cá nhân, tư vấn ma túy và rượu và giải trí.

Thông tin chi tiết có tại: www.jpvet.facs.gov.au/

Chương Trình Khuyến Khích Mở Doanh Nghiệp Mới (NEIS)

Chương Trình Khuyến Khích Mở Doanh Nghiệp Mới là một sáng kiến của chính phủ Úc giúp những người thất nghiệp hội đủ điều kiện khởi sự và điều hành doanh nghiệp nhỏ có khả năng phát triển, mới của họ. NEIS huấn luyện, hỗ trợ và giúp người tham gia chương trình trở nên tự hỗ trợ và độc lập.

Người tham gia chương trình NEIS tham gia một khóa quản lý doanh nghiệp nhỏ kéo dài 3 tháng được chính thức công nhận, và trong năm đầu tiên, doanh nghiệp được sự hỗ trợ của cố vấn dày dặn kinh nghiệm và hướng dẫn kinh doanh để tiến tới thành công.

NEIS cung cấp hỗ trợ này thông qua và kết hợp với những tổ chức tư nhân, cộng đồng và chính phủ, gọi là những nhà cung cấp NEIS, tức là những tổ chức địa phương như là Trung Tâm Doanh Nghiệp Kinh Doanh (Business Enterprise Centres), Trung Tâm Doanh Nghiệp Nhỏ TAFE (TAFE Small Business Centre), các tổ chức cộng đồng và các tổ chức khu vực tư nhân được Bộ Nhân Dụng và Quan Hệ Lao Tư ký hợp đồng để cung cấp chương trình NEIS trên toàn nước Úc.

Điện thoại: 13 62 68

Thông tin chi tiết về chương trình này có tại

<http://www.workplace.gov.au/workplace/Category/SchemesInitiatives/NEIS>

Việc Làm Đầu Tiên

(Những Điều Mọi Lao Động Trẻ Nên Biết)

Rất nhiều người nhớ một điều gì đó về công việc đầu tiên của họ; họ được trả bao nhiêu, nhân viên như thế nào, ông chủ gàn dở, khách hàng kỳ quặc. Nhưng chúng ta khó có thể nhớ ra quy chế lương bổng lúc được tuyển dụng, hoặc đóng góp hưu bổng là bao nhiêu (được đưa ra vào năm 1986), và khoản thuế chúng ta đã trả. Nơi làm việc đã thay đổi trên nhiều phương diện kể từ khi chúng ta có việc làm đầu tiên, và vì vậy việc biết được những điều con cái ở tuổi thanh thiếu niên của mình nên biết khi chúng bắt đầu việc làm đầu tiên là điều hữu dụng. Nên nhớ rằng việc làm đầu tiên có thể là:

- Bán thời
- Làm việc để lấy kinh nghiệm
- Thời vụ
- Xếp đặt việc làm
- Toàn thời

Dưới đây là những thông tin cung cấp chi tiết về những khoản mục liên quan tới công việc mà mọi người nên biết, đặc biệt là những người trẻ tuổi, trong công việc đầu tiên của họ.

Chế Độ Lương Bổng, Điều Kiện và Giấy Lương

Có những chế độ lương bổng của tiểu bang và liên bang trong đó đưa ra những điều khoản và điều kiện về nhân dụng mà bạn được quyền hưởng đối với những ngành đặc biệt. Văn Phòng Dịch Vụ Sở Làm thông qua đường dây trợ giúp về lương bổng Wageline cung cấp những thông tin có liên quan tới mức lương và điều kiện làm việc trong những quy chế lương bổng, những thỏa thuận nhân dụng có chứng nhận và Đạo Luật Quan Hệ Lao Tư 1996.

Những điều kiện làm việc bao gồm nghỉ bệnh, nghỉ phép thường niên, mức lương làm thêm giờ, tiền phụ cấp làm ca, nghỉ nuôi con, nghỉ thâm niên, nghỉ sinh con và các vấn đề về sảy thai. Tất cả những người lao động được quyền nhận giấy lương từ sở làm của họ. Nếu có bất kỳ quan ngại hoặc thắc mắc hỏi nào về giấy lương của bạn, hoặc nếu bạn hoàn toàn không nhận được giấy lương, hãy liên hệ với Bộ Nhân Dụng – Quan Hệ Lao Tư và Doanh Nghiệp Nhỏ.

Bạn cũng có thể liên hệ với: Đường Dây Trợ Giúp Lương Bổng Wageline theo số 300 363 264.

Thông tin chi tiết về mức lương và điều kiện làm việc, các chế độ lương bổng liên bang và những thỏa thuận làm việc có tại: www.wagenet.gov.au

Hưu Bổng

Nếu bạn ở độ tuổi từ 18 tới 70 và được trả 450 đô-la hoặc nhiều hơn trong một tháng lịch, công ty của bạn có nghĩa vụ đóng hưu bổng cho bạn vào một quỹ hưu bổng tuân thủ các quy định của luật pháp. Điều này không phụ thuộc vào việc bạn làm công việc toàn thời, bán thời hoặc không thường xuyên.

Một số ngoại lệ được áp dụng:

- Người lao động dưới 18 tuổi làm việc 30 giờ mỗi tuần hoặc ít hơn
- Người lao động 70 tuổi và cao hơn
- Người lao động làm công việc cá nhân hoặc gia đình không quá 30 giờ mỗi tuần
- Thành viên của Lực Lượng Trù Bị (Army Reserve)
- Người lao động được trả dưới 450 đô-la trong một tháng lịch
- Một số người làm việc ở nước ngoài (và một số trường hợp miễn trừ khác)

Nếu một người lao động chưa bao giờ ký mẫu đơn tham gia quỹ hưu trí, và hội đủ điều kiện được nhà nhân dụng đóng góp hưu bổng, Sở Thuế Vụ Úc (ATO) thu tiền mà người đó bị thiếu, hoặc yêu cầu nhà nhân dụng bắt đầu đóng góp tiền hưu bổng cho nhân viên đó. Muốn biết thêm chi tiết và hỏi về hưu bổng, xin liên lạc với Đường Dây Hưu Bổng Thường Trực hoặc Sở Thuế Vụ.

Đường Dây Trợ Giúp Hưu Bổng: 131 020

Sở Thuế Vụ Úc: 132 861

Thông tin chi tiết có tại: www.ato.gov.au

Job Watch

Job Watch là trung tâm pháp lý cộng đồng chuyên môn duy nhất tại Úc tập trung vào những vấn đề liên quan đến huấn luyện và luật nhân dụng. Tổ chức này đã cung cấp chỉ dẫn và trợ giúp cho người lao động, người tìm việc và cộng đồng nói chung tại Victoria từ năm 1981.

Tổ chức trợ giúp người lao động, đặc biệt là tại Victoria, để bãi bỏ sự bóc lột sức lao động và thực thi công lý trong quá trình làm việc của họ bằng cách:

- Giáo dục người lao động và người lao động trong tương lai về quyền lợi của họ ở sở làm.
- Cung cấp chỉ dẫn chính xác về các vấn đề mà người lao động lo lắng và có ảnh hưởng tới cuộc sống lao động của họ, như là cơ hội bình đẳng, sách nhiễu, bạo lực tại nơi làm việc, sa thải bất công và không thanh toán tiền công.
- Cung cấp các hỗ trợ và dịch vụ ủng hộ hiệu quả cho những người lao động có nhu cầu lớn nhất.
- Giới thiệu khách hàng tới những tổ chức, cơ quan và cá nhân có thể cung cấp dịch vụ với chất lượng tốt nhất.

Điện Thoại Miễn Phí:
Khu Mạng:

1800 331 617
www.job-watch.org.au

Công Đoàn

Tại nơi làm việc, công đoàn đem lại tiếng nói cho người lao động. Họ làm việc này bằng cách trợ giúp người lao động được trả công tốt hơn, nâng cao tiêu chuẩn làm việc, bảo đảm công việc và môi trường làm việc an toàn, thông qua thương lượng và sức mạnh tập thể tại nơi làm việc.

Mọi người lao động ở Úc đều có quyền tham gia Công Đoàn.

Liên hệ: Kết Nối Thành Viên ACTU

Điện thoại: 1300 362 223

Khu mạng: www.actu.asn.au

Khu mạng cho các trường học: www.worksite.actu.asn.au

Quyền Lợi Của Giới Trẻ Tại Nơi Làm Việc

Quyền Lợi Của Giới Trẻ Tại Nơi Làm Việc là một chiến dịch thông tin nhằm mục đích tạo điều kiện dễ dàng hơn cho người lao động trẻ tuổi trong việc tiếp cận thông tin về các vấn đề có thể có ảnh hưởng tới họ ở nơi làm việc. Nếu bạn bối rối, lo lắng hoặc chỉ muốn tìm hiểu về lương bổng hoặc điều kiện làm việc, họ có thể giúp bạn tiếp cận thông tin cần thiết.

Điện thoại: 1300 666 610

Khu mạng: www.youth.vic.gov.au/youth/youthatwork

Hà Hiếp, Bạo Hành và Kỳ Thị tại Nơi Làm Việc

Hà hiếp tại nơi làm việc là gì?

Hà hiếp tại nơi làm việc là hành vi vô lý được lặp đi lặp lại đối với một người lao động, hoặc một nhóm người lao động, gây ra nguy cơ về sức khỏe và sự an toàn.

Ví dụ về hành vi hà hiếp bao gồm:

- Đối xử tệ bạc bằng lời nói
- Loại trừ hoặc cô lập người lao động
- Quấy nhiễu tâm lý
- Phân công những nhiệm vụ vô nghĩa, không liên quan tới công việc
- Giao cho người lao động những nhiệm vụ không thể thực hiện
- Cố ý thay đổi ca làm không phù hợp với một số người lao động cụ thể
- Cố ý từ chối thông tin có ý nghĩa quan trọng để đạt được thành tích làm việc hiệu quả

Nếu nghĩ rằng cá nhân bạn hoặc một người nào đó bạn biết đang bị hà hiếp tại nơi làm việc, bạn có thể liên hệ với một Thành Viên ACTU để thảo luận và xác định các lựa chọn.

Điện thoại: 1300 362 223

Khu mạng: <http://www.actu.asn.au/>

Bạo hành tại nơi làm việc là gì?

Trong những năm gần đây có một mối quan ngại đang trên đà gia tăng đối với số lượng báo cáo về bạo hành tại nơi làm việc ngày một tăng lên, thường có liên quan tới những người học nghề trẻ tuổi.

Bạo hành tại nơi làm việc là hoàn toàn không thể chấp nhận được!

Không có công việc nào đáng phải chịu đựng bạo hành Sức khỏe tinh thần và thể lực của bạn quan trọng hơn việc làm đó.

Bạn có thể làm gì?

- **Kể cho mọi người về điều đó** – đồng nghiệp, bạn bè, gia đình

- **Báo cáo với nhà nhân dụng** (hoặc quản lý hoặc giám sát viên hoặc phòng nhân sự). Yêu cầu họ có biện pháp chấm dứt việc bạo hành. Yêu cầu ghi lại nội dung vụ việc. Yêu cầu một bản sao báo cáo vụ việc càng sớm càng tốt.
- **Ghi lại sự việc hoặc nhật ký**- Ghi lại ngày và thời gian của những vụ việc bạo hành. Viết xuống chi tiết những gì đã xảy ra và ai làm điều đó. Nếu có thể hãy ghi lại số điện thoại và địa chỉ của các nhân chứng. Nhật ký có thể được dùng làm bằng chứng trong thủ tục pháp lý, như là một vụ kiện.
- **Liên hệ với bác sĩ của bạn**- Hỏi bác sĩ về giấy chứng nhận y khoa Work Cover.
- **Điền vào mẫu yêu cầu bồi thường Work Cover**- (nếu cần thiết).
- **Liên lạc với cảnh sát**- Càng sớm càng tốt sau khi xảy ra bạo hành tại nơi làm việc để họ có thể ghi nhận lại bằng chứng.

Bạn có thể liên hệ với những tổ chức sau đây để biết thêm chi tiết và được trợ giúp:

Work Cover/Lực Lượng Đặc Nhiệm về An Toàn và Sức Khỏe Nghề Nghiệp

Điện thoại: 9628 8115

Khu mạng: <http://www.workcover.vic.gov.au>

Liên Đoàn Trung Tâm Pháp Lý Cộng Đồng (để biết trung tâm gần nơi bạn nhất)

Điện thoại: 9602 4949

Khu mạng: <http://www.communitylaw.org.au>

Công Đoàn Của Bạn (nếu bạn là một thành viên)

Điện thoại: ACTU: 1300 362 223

Khu mạng: <http://www.actu.asn.au>

Kỳ thị tại nơi làm việc là gì?

Kỳ thị tại nơi làm việc là việc đối xử bất công dựa trên một đặc điểm cá nhân được luật pháp bảo vệ. Việc này có thể là trực tiếp hoặc gián tiếp. Luật pháp Victoria ngăn cấm một người nào đó đối xử bất công với bạn (phân biệt đối xử) hoặc quấy rối (gây phiền nhiễu hoặc gây chuyện) bạn do đặc điểm có thật hoặc không có thật của bạn về:

▪ tuổi tác	▪ đặc điểm giới tính
▪ cho con bú vú	▪ hoạt động ngành
▪ thân phận người chăm sóc	▪ đặc điểm cơ thể
▪ khuyết tật/khiếm năng	▪ quan điểm về hoạt động chính trị
▪ sinh hoạt tình dục hợp pháp	▪ thai nghén
▪ tình trạng hôn nhân	▪ chủng tộc
▪ tình trạng chăm sóc con cái	▪ tín ngưỡng hoặc hoạt động tôn giáo
▪ có quan hệ cá nhân với ai đó có, hoặc có vẻ như có, một trong số những tình trạng đặc điểm cá nhân này	▪ giới tính
	▪ thiên hướng giới tính

Liên hệ: Ủy Ban Cơ Hội Bình Đẳng

Điện Thoại Miễn Phí: 1800 134142

Khu Mạng: <http://www.standuptoracism.com.au/index.asp>

Xin Chúc Mừng!!!

Bạn đã tới đoạn kết của loạt hội thảo chuyên đề PACTS.....nhưng thực sự đây mới chỉ là bắt đầu.

Chúng tôi hy vọng rằng:

- Bạn hài lòng với việc học tập về chuyển tiếp nghề nghiệp, nhưng quan trọng hơn, là bạn cảm thấy tự tin hơn để trợ giúp con cái ở tuổi thanh thiếu niên của bạn khi chúng chuyển từ trường học tới nơi làm việc hoặc tiếp tục học lên cao.
- Những hội thảo chuyên đề đã cung cấp cho bạn một cơ hội học hỏi với những cha mẹ khác trong một môi trường thoải mái và tiếp đón nồng nhiệt
- Tới trường học đã nâng cao kiến thức và hiểu biết của bạn về nhân viên, các dịch vụ và chương trình được đưa ra

Đừng ngại ngần liên hệ với chúng tôi:

Cuối cùng, chúng tôi chúc bạn và gia quyến mọi điều tốt đẹp nhất với những nỗ lực trong tương lai.